

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี

ที่ ๔๖/๒๕๖๐

เรื่อง มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๓ (ปรับปรุง ๒๕๖๐)

เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ (๓) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชียังต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงจะใช้บังคับได้

สภาวิชาชีพบัญชี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ในการประชุมครั้งที่ ๔๘ (๒/๒๕๖๐) เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ ๕๒/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๓ (ปรับปรุง ๒๕๕๙) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม

ข้อ ๓ ให้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๓ (ปรับปรุง ๒๕๖๐) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

จักรกฤษณ์ พาราพันธกุล

นายกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง

การวัดมูลค่ายุติธรรม

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2559 (IFRS 13: Fair Value Measurement (Bound volume 2017 Consolidated without early application))

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ มีการปรับปรุงจากฉบับปี 2559 โดยตัดบทนำทั้งหมดออก และปรับปรุงการอ้างอิงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น

สารบัญ

	จากย่อหน้าที่
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขต	5
การวัดมูลค่า	9
คำนิยามมูลค่ายุติธรรม	9
สินทรัพย์หรือหนี้สิน	11
รายการ	15
ผู้ร่วมตลาด	22
ราคา	24
การประยุกต์ใช้กับสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน	27
การประยุกต์ใช้กับหนี้สินและตราสารทุนของกิจการ	34
การประยุกต์ใช้กับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่มีสถานะหักกลบลบกัน	
สำหรับความเสี่ยงด้านตลาดหรือความเสี่ยงด้านเครดิตคู่สัญญา	48
การรับรู้มูลค่ายุติธรรมเมื่อเริ่มแรก	57
เทคนิคการประเมินมูลค่า	61
ข้อมูลที่นำมาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่า	67
ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม	72
การเปิดเผยข้อมูล	91
ภาคผนวก	
ก คำนิยาม	
ข แนวทางปฏิบัติ	
ค วันถือปฏิบัติและการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง	

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม ประกอบด้วย ย่อหน้าที่ 1 ถึง 99 และภาคผนวก ก ถึง ค ทุกย่อหน้ามีความสำคัญเท่ากัน ย่อหน้าที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรหนา ถือเป็นหลักการสำคัญ คำนิยามที่ปรากฏในภาคผนวก ก เป็นครั้งแรกจะเป็นตัวอักษรเอน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ต้องอ่านโดยคำนึงถึงข้อกำหนดของ กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558) ในกรณีที่ไม่ได้ให้แนวปฏิบัติในการเลือกและการใช้นโยบายการบัญชี ให้กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)

เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม

วัตถุประสงค์

- 1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดเรื่อง
  - 1.1 คำนิยามมูลค่ายุติธรรม
  - 1.2 การวัดมูลค่ายุติธรรมให้อยู่ในกรอบแนวคิดเดียวกันของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และ
  - 1.3 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรม
- 2 มูลค่ายุติธรรมเป็นการวัดมูลค่าที่อ้างอิงตลาด มิใช่การวัดมูลค่าที่เป็นการเฉพาะของกิจการใด กิจการหนึ่ง สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินบางอย่าง อาจจะมีรายการในตลาดที่สังเกตได้หรือมีข้อมูลอยู่ในตลาดในขณะที่สินทรัพย์และหนี้สินอื่นอาจไม่มีรายการในตลาดที่สามารถสังเกตได้ หรือไม่มีข้อมูลในตลาดที่เพียงพอ อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของการวัดมูลค่ายุติธรรมในทั้งสองกรณีมีลักษณะที่เหมือนกัน คือ เพื่อประมาณการราคาสำหรับรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติ ในการขายสินทรัพย์หรือการโอนหนี้สินที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด (ราคาขายหรือโอนออก (exit price) ณ วันที่วัดมูลค่าจากมุมมองของผู้ร่วมตลาดซึ่งถือสินทรัพย์ หรือผู้ที่มีภาระหนี้สิน)
- 3 เมื่อราคาสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันไม่สามารถสังเกตได้ ให้กิจการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าวิธีอื่นที่ใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่มีความเกี่ยวข้องให้มากที่สุด และลดการใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ให้น้อยที่สุด เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมเป็นการวัดมูลค่าที่อ้างอิงตลาด ซึ่งเป็นการวัดมูลค่าโดยใช้ข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะใช้ในการกำหนดราคาสินทรัพย์ หรือหนี้สิน รวมถึงข้อสมมติเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนั้นความตั้งใจของกิจการในการถือสินทรัพย์ หรือชำระหนี้สินหรือปฏิบัติตามภาระหนี้สินจะไม่เกี่ยวข้องในการวัดมูลค่ายุติธรรม

- 4 คำนิยามของมูลค่ายุติธรรมเน้นสินทรัพย์และหนี้สิน เพราะเป็นรายการหลักในการวัดมูลค่าทางบัญชี นอกจากนี้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ต้องนำมาถือปฏิบัติกับตราสารทุนของกิจการที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

ขอบเขต

- 5 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นกำหนด หรืออนุญาตให้มีการวัดมูลค่ายุติธรรม หรือให้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรม (และการวัดมูลค่า เช่น มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวัดมูลค่ายุติธรรม หรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวัดมูลค่าเหล่านั้น) ยกเว้นตามที่ระบุใน ย่อหน้าที่ 6 และ 7
- 6 ข้อกำหนดในการวัดมูลค่าและข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ครอบคลุมถึง
- 6.1 การจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *การจ่ายโดยให้หุ้นเป็นเกณฑ์* (เมื่อมีการประกาศใช้)
  - 6.2 รายการเช่าภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *สัญญาเช่า* (เมื่อมีการประกาศใช้) และ
  - 6.3 การวัดมูลค่าที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับมูลค่ายุติธรรม แต่ไม่ใช่มูลค่ายุติธรรม เช่น มูลค่าสุทธิที่จะได้รับในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *สินค้าคงเหลือ* (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือมูลค่าจากการใช้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *การตัดจ่ายของสินทรัพย์* (เมื่อมีการประกาศใช้)
- 7 การเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่รวมเรื่องดังต่อไปนี้
- 7.1 สินทรัพย์โครงการที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *ผลประโยชน์ของพนักงาน* (เมื่อมีการประกาศใช้)
  - 7.2 เงินลงทุนในโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงานที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน* (เมื่อมีการประกาศใช้) และ
  - 7.3 สินทรัพย์ซึ่งมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่าย ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *การตัดจ่ายค่าของสินทรัพย์* (เมื่อมีการประกาศใช้)
- 8 กรอบแนวคิดของการวัดมูลค่ายุติธรรมที่อธิบายในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ นำมาถือปฏิบัติกับทั้งการวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก และการวัดมูลค่าในภายหลัง ในกรณีที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นกำหนดหรืออนุญาตให้ใช้มูลค่ายุติธรรม

การวัดมูลค่า

คำนิยามมูลค่ายุติธรรม

- 9 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ให้คำนิยามมูลค่ายุติธรรมว่าเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า
- 10 ย่อหน้าที่ 2 อธิบายภาพรวมของแนวทางการวัดมูลค่ายุติธรรม

สินทรัพย์หรือหนี้สิน

- 11 การวัดมูลค่ายุติธรรมเป็นการวัดมูลค่าสำหรับรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง ดังนั้นเมื่อกิจการวัดมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า ลักษณะดังกล่าวมีตัวอย่างดังต่อไปนี้
- 11.1 สภาพ และสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ และ
- 11.2 ข้อจำกัด ในการขายหรือใช้สินทรัพย์ (ถ้ามี)
- 12 ผลกระทบต่อการวัดมูลค่าซึ่งเกิดขึ้นจากลักษณะเฉพาะจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้ร่วมตลาดจะนำลักษณะนั้นมาพิจารณาอย่างไร
- 13 การวัดมูลค่าสินทรัพย์ หรือหนี้สินด้วยมูลค่ายุติธรรมอาจจะเป็นกรณีดังต่อไปนี้
- 13.1 สินทรัพย์หรือหนี้สินเดี่ยว (เช่น เครื่องมือทางการเงิน หรือสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน) หรือ
- 13.2 กลุ่มของสินทรัพย์ กลุ่มของหนี้สิน หรือกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สิน (เช่น หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดหรือธุรกิจ)
- 14 เพื่อวัตถุประสงค์ในการรับรู้รายการหรือการเปิดเผยข้อมูล การกำหนดว่าสินทรัพย์หรือหนี้สินเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มของสินทรัพย์ กลุ่มของหนี้สิน หรือเป็นกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สินจะขึ้นอยู่กับหน่วยวัดทางบัญชี หน่วยวัดทางบัญชีสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดหรืออนุญาตให้มีการวัดมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

รายการ

- 15 การวัดมูลค่ายุติธรรมมีข้อสมมติว่าสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นมีการแลกเปลี่ยนกันในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาดในการขายสินทรัพย์ หรือโอนหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด

- 16 การวัดมูลค่ายุติธรรมมีข้อสมมติว่ารายการที่จะขายสินทรัพย์ หรือที่จะโอนหนี้สิน เกิดขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- 16.1 ในตลาดหลักสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน หรือ
- 16.2 ในกรณีที่ไม่มีตลาดหลักให้ใช้ตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุดสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน
- 17 กิจการไม่จำเป็นต้องใช้ความพยายามในทุกวิถีทางเพื่อค้นหาตลาดที่เป็นไปได้ทั้งหมดในการระบุตลาดหลัก หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุดในกรณีที่ไม่มีตลาดหลัก แต่ต้องพิจารณาถึงข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่อย่างสมเหตุสมผล หากไม่มีหลักฐานขัดแย้งอื่นตลาดที่โดยปกติกิจการจะเข้าไปทำรายการขายสินทรัพย์ หรือเปลี่ยนมือหนี้สินให้สันนิษฐานว่าเป็นตลาดหลัก หรือในกรณีที่ไม่มีตลาดหลัก ให้สันนิษฐานว่าเป็นตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด
- 18 หากมีตลาดหลักสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน การวัดมูลค่ายุติธรรม ต้องเป็นราคาในตลาดนั้น (โดยไม่คำนึงว่าราคาดังกล่าวจะสังเกตได้โดยตรงหรือได้จากประมาณการโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าวิธีอื่น) แม้ว่าราคาในตลาดที่แตกต่างกันจะมีแนวโน้มว่าให้ประโยชน์มากกว่า ณ วันที่วัดมูลค่า
- 19 กิจการต้องสามารถเข้าถึงตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ณ วันที่วัดมูลค่า ตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินแบบเดียวกันอาจแตกต่างกันสำหรับกิจการที่แตกต่างกัน (และธุรกิจภายใต้กิจการเหล่านั้น) เนื่องจากกิจการที่แตกต่างกัน (และธุรกิจภายใต้กิจการเหล่านั้น) ซึ่งมีกิจกรรมที่แตกต่างกัน อาจเข้าถึงตลาดที่แตกต่างกัน ดังนั้นตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) (และดังนั้นผู้ร่วมตลาด) ต้องพิจารณาจากมุมมองของกิจการ โดยยอมให้เกิดความแตกต่างระหว่างกิจการซึ่งมีกิจกรรมที่แตกต่างกัน
- 20 แม้ว่ากิจการต้องสามารถเข้าถึงตลาด กิจการไม่จำเป็นต้องสามารถขายสินทรัพย์รายการใดรายการหนึ่งหรือโอนหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง ณ วันที่วัดมูลค่า เพื่อให้สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เกณฑ์ของราคาในตลาดนั้น
- 21 ในกรณีที่ไม่มีตลาดที่สังเกตได้ในการให้ข้อมูลราคาในการขายสินทรัพย์ หรือการโอนหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า การวัดมูลค่ายุติธรรมต้องสมมติว่ารายการได้เกิดขึ้น ณ วันนั้นโดยพิจารณาจากมุมมองของผู้ร่วมตลาดที่มีสินทรัพย์หรือหนี้สิน รายการที่สมมติว่าเกิดขึ้นนั้นใช้เป็นเกณฑ์ในการประมาณราคาที่จะขายสินทรัพย์หรือโอนหนี้สิน
- ผู้ร่วมตลาด**
- 22 กิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินโดยใช้ข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดใช้ในการกำหนดราคาสินทรัพย์หรือหนี้สิน โดยสมมติว่าผู้ร่วมตลาดจะกระทำเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุดของตน

- 23 ในการพัฒนาข้อสมมติเหล่านั้น กิจการไม่จำเป็นต้องระบุผู้ร่วมตลาดอย่างเฉพาะเจาะจง แต่กิจการต้องระบุลักษณะเฉพาะที่แยกแยะผู้ร่วมตลาดโดยทั่วไป โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับทุกเรื่องดังต่อไปนี้
- 23.1 สินทรัพย์หรือหนี้สิน
  - 23.2 ตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน และ
  - 23.3 ผู้ร่วมตลาดซึ่งกิจการจะเข้าทำรายการด้วยในตลาดนั้น

ราคา

- 24 มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติในตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ณ วันที่วัดมูลค่า ภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด (ราคาขายหรือโอนออก (exit price)) โดยไม่คำนึงว่าราคาดังกล่าวจะสังเกตได้โดยตรงหรือได้จากประมาณการโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าวิธีอื่น
- 25 ราคาในตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินไม่ต้องปรับปรุงด้วยต้นทุนการทำรายการ ต้นทุนการทำรายการต้องบันทึกบัญชีตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ต้นทุนการทำรายการมีใช้ลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินแต่เป็นลักษณะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำรายการแต่ละรายการซึ่งจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่ากิจการทำรายการสินทรัพย์และหนี้สินนั้นอย่างไร
- 26 ต้นทุนการทำรายการไม่รวมถึงต้นทุนในการขนส่ง หากสถานที่ถือเป็นลักษณะหนึ่งของสินทรัพย์ (ซึ่งอาจเป็นกรณี เช่น สินค้าโภคภัณฑ์) ราคาในตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ต้องมีการปรับปรุงด้วยต้นทุน (ถ้ามี) ที่จะเกิดขึ้นในการขนส่งสินทรัพย์จากสถานที่อยู่ปัจจุบันของสินทรัพย์ไปยังตลาดนั้น

การประยุกต์ใช้กับสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน

การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด

- 27 การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน ให้พิจารณาถึงความสามารถของผู้ร่วมตลาดในการสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจโดยการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด หรือโดยการขายสินทรัพย์ให้ผู้ร่วมตลาดรายอื่นที่จะใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด
- 28 การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดให้พิจารณาถึงการใช้งานของสินทรัพย์นั้นอย่างเป็นไปได้ทางกายภาพถูกต้องตามกฎหมายและคุ่มค่าทางการเงินดังต่อไปนี้

- 28.1 การใช้งานที่เป็นไปได้ทางกายภาพจะพิจารณาถึงลักษณะทางกายภาพของสินทรัพย์ที่ผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาสินทรัพย์ (เช่น ที่ตั้งหรือขนาดของอสังหาริมทรัพย์)
- 28.2 การใช้งานที่ถูกต้องตามกฎหมายจะพิจารณาถึงข้อจำกัดทางกฎหมายในการใช้สินทรัพย์นั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาสินทรัพย์ (เช่น ข้อกำหนดการแบ่งเขตที่มีผลต่ออสังหาริมทรัพย์)
- 28.3 การใช้งานที่คุ้มค่าทางการเงินจะพิจารณาว่าการใช้งานที่เป็นไปได้ทางกายภาพของสินทรัพย์ และถูกต้องตามกฎหมาย จะก่อให้เกิดรายได้หรือกระแสเงินสดรับที่เพียงพอ (โดยคำนึงถึงต้นทุนของการปรับสภาพสินทรัพย์เพื่อการใช้งานนั้น) เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่ผู้ร่วมตลาดต้องการจะได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์นั้นจากการใช้งานในลักษณะดังกล่าว
- 29 การนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดจะกำหนดจากมุมมองของผู้ร่วมตลาดแม้ว่ากิจการมีความตั้งใจที่จะนำสินทรัพย์ไปใช้ในลักษณะอื่นที่แตกต่างออกไป อย่างไรก็ตามการใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินในปัจจุบันของกิจการให้สันนิษฐานว่าเป็นการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด เว้นแต่ปัจจัยตลาดหรือปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการใช้ที่แตกต่างออกไปของผู้ร่วมตลาดจะทำให้มูลค่าของสินทรัพย์สูงสุด
- 30 เพื่อปกป้องสถานะการแข่งขันของตนเอง หรือเพื่อเหตุผลอื่น ๆ กิจการอาจจะตั้งใจที่จะไม่ใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินที่ได้มาอย่างจริงจังหรืออาจจะตั้งใจที่จะไม่ใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด ตัวอย่างเช่น อาจจะมีกรณีที่กิจการได้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาและมีแผนที่จะใช้เพียงเพื่อป้องกันมิให้ผู้อื่นได้ใช้ อย่างไรก็ตาม กิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินตามข้อสมมติการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดโดยผู้ร่วมตลาด

ข้อสมมติในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน

- 31 การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดเป็นพื้นฐานของการกำหนดข้อสมมติในการประเมินมูลค่าที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้
- 31.1 การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดอาจให้มูลค่าสูงสุดแก่ผู้ร่วมตลาดโดยการใช้งานร่วมกับสินทรัพย์อื่นอย่างเป็นกลุ่ม (มีการติดตั้งหรือประกอบรวมสำหรับการใช้งาน) หรือการใช้งานร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น (เช่น ธุรกิจ)
- 31.1.1 หากการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด คือ การใช้สินทรัพย์ร่วมกับสินทรัพย์อื่นหรือการใช้งานร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์เป็นราคาที่จะได้รับจากรายการในปัจจุบันในการขาย

- สินทรัพย์ โดยมีข้อสมมติว่าสินทรัพย์จะนำมาใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่น หรือใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น และสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านั้น (ได้แก่สินทรัพย์ที่เป็นส่วนประกอบ และหนี้สินที่เกี่ยวข้อง) ผู้ร่วมตลาดจะสามารถจัดหาได้จริง
- 31.1.2 หนี้สินที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้นและสินทรัพย์ที่เป็นส่วนประกอบของสินทรัพย์นั้นให้รวมหนี้สินที่ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน แต่ไม่ให้รวมหนี้สินที่นำมาใช้เพื่อจัดหาสินทรัพย์อื่นที่ไม่อยู่ในกลุ่มสินทรัพย์
- 31.1.3 ข้อสมมติเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดต้องเป็นอย่างเดียวกันสำหรับสินทรัพย์ทั้งหมด (ซึ่งการใช้งานสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดมีความเกี่ยวข้อง) ของกลุ่มสินทรัพย์หรือในกลุ่มสินทรัพย์และหนี้สินที่จะนำสินทรัพย์มาใช้
- 31.2 การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดอาจให้มูลค่าสูงสุดแก่ผู้ร่วมตลาดโดยการใช้สินทรัพย์แบบแยกต่างหาก ถ้าการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดคือการใช้สินทรัพย์แบบแยกต่างหาก มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์เป็นราคาที่จะได้รับจากรายการในปัจจุบันในการขายสินทรัพย์ให้กับผู้ร่วมตลาดซึ่งใช้สินทรัพย์แบบแยกต่างหาก
- 32 การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน ใช้ข้อสมมติว่าสินทรัพย์ที่ขายมีหน่วยวัดทางบัญชีสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น (ซึ่งอาจเป็นสินทรัพย์แต่ละชั้นรายการ) กล่าวคือ แม้ว่าในกรณีที่การวัดมูลค่ายุติธรรมจะมีข้อสมมติว่าการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดของสินทรัพย์เป็นการใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่นหรือร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น เนื่องจากการวัดมูลค่ายุติธรรมมีข้อสมมติว่าผู้ร่วมตลาดถือสินทรัพย์ที่เป็นส่วนประกอบ และหนี้สินที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว
- 33 ย่อหน้าที่ ข3 อธิบายถึงการประยุกต์ใช้แนวคิดของข้อสมมติในการประเมินมูลค่าสำหรับสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน

การประยุกต์ใช้สำหรับหนี้สิน และตราสารทุนของกิจการ

หลักการทั่วไป

- 34 การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ข้อสมมติว่าหนี้สินทางการเงิน หรือหนี้สินที่มีใช้หนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของกิจการ (เช่น ส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของที่ออกเพื่อเป็นสิ่งตอบแทนในการรวมธุรกิจ) จะถูกโอนไปยังผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า การโอนหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการ มีข้อสมมติดังนี้
- 34.1 หนี้สินยังคงค้าง และผู้ร่วมตลาดที่เป็นผู้รับโอนจะต้องปฏิบัติตามภาระผูกพันหนี้สินนั้นจะไม่มี การชำระกับคู่สัญญาหรือทำให้สิ้นสภาพไปด้วยวิธีการอื่นใด ณ วันที่วัดมูลค่า

34.2 ตราสารทุนของกิจการยังคงค้าง และผู้ร่วมตลาดที่เป็นผู้รับโอนจะได้รับสิทธิและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน ตราสารทุนนั้นจะไม่มีกรยกเลิกหรือทำให้สิ้นสภาพไปด้วยวิธีการอื่นใด ณ วันที่วัดมูลค่า

35 ในกรณีที่ไม่มีตลาดที่สังเกตได้ที่ให้ข้อมูลราคาเกี่ยวกับการเปลี่ยนมือของหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการ (เช่น เนื่องจากสัญญาหรือข้อจำกัดทางกฎหมายอื่นป้องกันการโอนรายการดังกล่าว) อาจจะมีตลาดที่สังเกตได้สำหรับรายการดังกล่าวหากมีบุคคลอื่นถือรายการหนี้สินหรือตราสารทุนนั้นเป็นสินทรัพย์ (เช่น หุ้นกู้ของกิจการ หรือสิทธิเลือกที่จะซื้อหุ้นของกิจการ)

36 ในทุกกรณีกิจการต้องใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่มีความเกี่ยวข้องให้มากที่สุด และใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ให้น้อยที่สุดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการวัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งเป็นประมาณการราคาสำหรับรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติในการโอนหนี้สิน หรือตราสารทุนที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด

หนี้สินและตราสารทุนที่บุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์

37 ในกรณีที่ไม่มีราคาเสนอซื้อขายสำหรับการโอนหนี้สิน หรือตราสารทุนของกิจการอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันและรายการอย่างเดียวกันนั้นมีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ กิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สิน หรือตราสารทุนนั้นจากมุมมองของผู้ร่วมตลาดที่ถือรายการอย่างเดียวกันนั้นเป็นสินทรัพย์ ณ วันที่วัดมูลค่า

38 ในกรณีดังกล่าวกิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือตราสารทุนดังนี้

38.1 หากมีราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับรายการอย่างเดียวกันที่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ให้ใช้ราคาดังกล่าว

38.2 ถ้าไม่มีราคาเช่นนั้น ให้ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้เช่นราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่ไม่มีสภาพคล่องสำหรับรายการอย่างเดียวกันที่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์

38.3 หากไม่มีราคาที่สังเกตได้ในย่อหน้าที่ 38.1 และย่อหน้าที่ 38.2 ให้ใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าวิธีอื่น เช่น

38.3.1 *วิธีรายได้* (เช่น เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่พิจารณาถึงกระแสเงินสดในอนาคตที่ผู้ร่วมตลาดคาดว่าจะได้รับจากการถือหนี้สิน หรือตราสารทุนที่เป็นสินทรัพย์ (ดูย่อหน้าที่ ข10 และ ข11))

38.3.2 *วิธีราคาตลาด* (เช่น ใช้ราคาเสนอซื้อขายสำหรับหนี้สินหรือตราสารทุนที่คล้ายคลึงกันที่บุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ (ดูย่อหน้าที่ ข5 ถึง ข7))

39 กิจการต้องปรับปรุงราคาเสนอซื้อขายของหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการที่บุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์เฉพาะในกรณีที่สินทรัพย์นั้นมีปัจจัยเจาะจงที่ไม่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือตราสารทุนนั้น กิจการต้องมั่นใจว่าราคาของสินทรัพย์นั้นไม่รวมผลกระทบของข้อจำกัดที่ทำให้ขายสินทรัพย์นั้นไม่ได้ ปัจจัยบางอย่างที่อาจบ่งชี้ว่าราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์ต้องมีการปรับปรุงรวมถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

- 39.1 ราคาเสนอซื้อขายสำหรับสินทรัพย์เป็นราคาที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินและตราสารทุนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (แต่ไม่ใช่อย่างเดียวกัน) ที่บุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ ตัวอย่างเช่น หนี้สินหรือตราสารทุนอาจมีลักษณะเฉพาะ (เช่น คุณภาพด้านเครดิตของผู้ออก) ซึ่งแตกต่างจากที่สะท้อนในมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือตราสารทุนที่คล้ายคลึงกันที่บุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์
- 39.2 หน่วยวัดทางบัญชีสำหรับสินทรัพย์ไม่ได้เป็นอย่างเดียวกับหนี้สินหรือตราสารทุน ตัวอย่างเช่น สำหรับหนี้สิน ในบางกรณีราคาสินทรัพย์สะท้อนราคารวม ซึ่งประกอบด้วยจำนวนเงินที่จะได้รับจากผู้ออกตราสาร และจากการเพิ่มความน่าเชื่อถือจากบุคคลที่สาม ถ้าหน่วยวัดทางบัญชีสำหรับหนี้สินไม่ใช่จำนวนซึ่งรวมการเพิ่มความน่าเชื่อถือ วัตถุประสงค์คือการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินของกิจการผู้ออกตราสารหนี้ไม่ใช่การวัดมูลค่ายุติธรรมซึ่งรวมการเพิ่มความน่าเชื่อถือ ดังนั้นในกรณีดังกล่าวกิจการจะปรับราคาที่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นโดยไม่รวมผลกระทบของการเพิ่มความน่าเชื่อถือจากบุคคลที่สาม

หนี้สินและตราสารทุนที่ไม่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์

- 40 ในกรณีที่ไม่มีราคาเสนอซื้อขายสำหรับการโอนหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันและรายการอย่างเดียวกันนั้นไม่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ กิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สิน หรือตราสารทุนโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าจากมุมมองของผู้ร่วมตลาดที่มีหนี้สิน หรือได้ออกสิทธิเรียกร้องในส่วนเป็นเจ้าของ
- 41 ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบัน กิจการอาจพิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
- 41.1 กระแสเงินสดจ่ายในอนาคตที่ผู้ร่วมตลาดคาดว่าจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติตามภาระผูกพัน รวมทั้งค่าตอบแทนที่ผู้ร่วมตลาดต้องการในการเข้ารับภาระผูกพัน (ดูย่อหน้าที่ 31 ถึง 33)
- 41.2 จำนวนเงินที่ผู้ร่วมตลาดจะได้รับจากการเข้าผูกพันหรือออกตราสารหนี้หรือตราสารทุนอย่างเดียวกัน โดยใช้ข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะใช้ในการกำหนดราคาสำหรับรายการอย่างเดียวกัน (เช่น มีคุณสมบัติด้านเครดิตเหมือนกัน) ในตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ในการออกตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่มีเงื่อนไขตามสัญญาเช่นเดียวกัน

ความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพัน

- 42 มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินสะท้อนผลกระทบของความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพัน ความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพัน รวมถึงความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการ (ตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมี

- การประกาศใช้) แต่อาจจะไม่ถูกจำกัดเพียงแค่นั้น ความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพันนี้ถือว่าเป็นเช่นเดียวกันทั้งก่อนและหลังการโอนหนี้สิน
- 43 ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินกิจการต้องพิจารณาถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิต (ระดับความน่าเชื่อถือ) ของกิจการและปัจจัยอื่นที่อาจมีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นที่จะมีหรือไม่มีการปฏิบัติตามภาระผูกพันซึ่งผลกระทบนั้นอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับหนี้สิน ตัวอย่างเช่น
- 43.1 หนี้สินนั้นเป็นภาระผูกพันในการส่งมอบเงินสด (หนี้สินทางการเงิน) หรือภาระผูกพันในการส่งมอบสินค้าหรือบริการ (หนี้สินที่ไม่ใช่หนี้สินทางการเงิน)
- 43.2 เงื่อนไขของการเพิ่มความน่าเชื่อถือที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน (ถ้ามี)
- 44 มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินสะท้อนให้เห็นถึงผลของความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพันบนเกณฑ์ของหน่วยวัดทางบัญชี ผู้ก่อหนี้สินที่ก่อหนี้โดยมีการเพิ่มความน่าเชื่อถือโดยบุคคลที่สามอันไม่สามารถแยกออกต่างหากได้ ซึ่งมีการบันทึกบัญชีแยกต่างหากจากหนี้สินนั้น ต้องไม่รวมผลกระทบของการเพิ่มความน่าเชื่อถือ (เช่น การค้ำประกันหนี้โดยบุคคลที่สาม) ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สิน หากการเพิ่มความน่าเชื่อถือมีการบันทึกบัญชีแยกต่างหากจากหนี้สินผู้ก่อหนี้สินจะพิจารณาสถานะของความน่าเชื่อถือของตนเองโดยไม่พิจารณาถึงสถานะเครดิตของบุคคลที่สามเมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สิน

ข้อจำกัดที่ป้องกันการโอนหนี้สิน หรือตราสารทุนของกิจการ

- 45 เมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการ กิจการต้องไม่รวมข้อมูลที่แยกต่างหากหรือการปรับปรุงข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดที่ป้องกันการโอน ผลกระทบต่อข้อจำกัดที่ป้องกันการโอนของหนี้สิน หรือตราสารทุนของกิจการได้ถูกรวมอย่างชัดเจนหรือโดยนัยทางอ้อมในข้อมูลอื่นที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมแล้ว
- 46 ตัวอย่างเช่น ณ วันที่เกิดรายการ ทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ยอมรับราคาที่ทำให้เกิดรายการสำหรับรายการหนี้สินโดยทราบชัดเจนว่ามีข้อจำกัดที่ป้องกันการเปลี่ยนมือ ดังนั้น เนื่องจากข้อจำกัดดังกล่าวได้รวมอยู่ในการพิจารณาราคาที่ทำให้เกิดรายการแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลแยกต่างหาก หรือปรับปรุงข้อมูลที่ใช้อยู่ ณ วันที่ทำรายการเพื่อให้สะท้อนผลกระทบของข้อจำกัดเกี่ยวกับการโอน ในทำนองเดียวกันไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลแยกต่างหากหรือปรับปรุงข้อมูลที่ใช้อยู่ ณ วันที่วัดมูลค่าในภายหลังเพื่อให้สะท้อนผลกระทบของข้อจำกัดเกี่ยวกับการเปลี่ยนมือ

หนี้สินทางการเงินเมื่อทวงถาม

- 47 มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินเมื่อทวงถาม (เช่น เงินฝากเมื่อทวงถาม) จะไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่จ่ายเมื่อทวงถามคิดลดตั้งแต่วันที่แรกที่สามารถทวงถามให้จ่าย

**การประยุกต์ใช้กับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ที่มีสถานะหักกลบลบกัน
สำหรับความเสี่ยงด้านตลาดหรือความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา**

- 48 กิจการที่ถือกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินมีฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านตลาด (ตามที่อธิบายในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)) และความเสี่ยงด้านเครดิต (ตามที่อธิบายในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)) ของคู่สัญญาแต่ละราย หากกิจการจัดการกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามเกณฑ์ของฐานะเปิดสุทธิของกิจการต่อความเสี่ยงด้านตลาดหรือความเสี่ยงด้านเครดิต กิจการได้รับอนุญาตให้ใช้ข้อยกเว้นในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรม ข้อยกเว้นนี้อินุญาตให้กิจการวัดมูลค่ายุติธรรมกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินบนเกณฑ์ของราคาที่จะได้รับจากการขายสถานะซื้อสุทธิ (สินทรัพย์) สำหรับฐานะเปิดต่อความเสี่ยงรายการใดรายการหนึ่งหรือการจ่ายเพื่อโอนสถานะขายสุทธิ (หนี้สิน) สำหรับฐานะเปิดต่อความเสี่ยงรายการใดรายการหนึ่งจากรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด ดังนั้นกิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเช่นเดียวกับวิธีการที่ผู้ร่วมตลาดจะกำหนดราคาสำหรับฐานะเปิดสุทธิต่อความเสี่ยงสุทธิ ณ วันที่วัดมูลค่า
- 49 กิจการได้รับอนุญาตให้ใช้ข้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 เฉพาะเมื่อกิจการปฏิบัติตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้
- 49.1 มีการจัดการกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามเกณฑ์ของฐานะเปิดสุทธิของกิจการสำหรับความเสี่ยงด้านตลาดรายการใดรายการหนึ่ง (หรือความเสี่ยงด้านตลาดหลายรายการ) หรือความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญารายการใดรายการหนึ่ง ตามการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือกลยุทธ์การลงทุนที่มีระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- 49.2 นำเสนอข้อมูลตามเกณฑ์ดังกล่าวเกี่ยวกับกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินให้ผู้บริหารสำคัญของกิจการ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (เมื่อมีการประกาศใช้) และ
- 49.3 กิจการถูกกำหนดหรือเลือกที่จะวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเหล่านั้นด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานในแต่ละรอบ
- 50 ข้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 ไม่เกี่ยวข้องกับการนำเสนองบการเงิน ในบางกรณีเกณฑ์การนำเสนอเครื่องมือทางการเงินในงบแสดงฐานะการเงินแตกต่างจากเกณฑ์การวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน เช่น ถ้ามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ไม่กำหนดหรืออนุญาตให้นำเสนอเครื่องมือทางการเงินบนเกณฑ์สุทธิ ในกรณีดังกล่าวกิจการอาจต้องปรับส่วนรายการปรับปรุงใน

ระดับกลุ่มการลงทุน (portfolio-level) (ดูย่อหน้าที่ 53 ถึง 56) ให้แก่สินทรัพย์หรือหนี้สิน แต่ละรายการที่ประกอบกันขึ้นเป็นกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีการบริหารจัดการบนเกณฑ์ของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงสุทธิของกิจการ กิจการต้องดำเนินการปันส่วนบนเกณฑ์ที่สมเหตุสมผลและสม่ำเสมอ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในสถานการณ์นั้น ๆ

- 51 กิจการต้องกำหนดนโยบายการบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด* (เมื่อมีการประกาศใช้) ในการใช้ช้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 กิจการที่ใช้ช้อยกเว้นดังกล่าวต้องใช้นโยบายการบัญชี รวมทั้งนโยบายในการปันส่วนส่วนปรับปรุงราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย (bid-ask adjustment) (ดูย่อหน้าที่ 53 ถึง 55) และการปรับปรุงเกี่ยวกับด้านเครดิต (ถ้ามี) (ดูย่อหน้าที่ 56) โดยต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจากงวดหนึ่งไปอีกรวดหนึ่งสำหรับกลุ่มการลงทุน (Portfolio) กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- 52 ช้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 ใช้ได้เฉพาะกับสินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงิน และสัญญาอื่น ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เรื่อง *การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน* (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง *เครื่องมือทางการเงิน* (เมื่อมีการประกาศใช้) การอ้างอิงถึงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินใน ย่อหน้าที่ 48 ถึง 51 และในย่อหน้าที่ 53 ถึง 56 ควรหมายความว่าให้ใช้ปฏิบัติกับสัญญาทั้งหมดที่อยู่ในขอบเขตและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เรื่อง *การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน* (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง *เครื่องมือทางการเงิน* (เมื่อมีการประกาศใช้) โดยไม่ต้องคำนึงว่าสัญญาเหล่านั้นเป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง *การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน* (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือไม่

ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านตลาด

- 53 เมื่อกิจการใช้ช้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่มีการบริหารจัดการบนเกณฑ์ของฐานะเปิดสุทธิของกิจการ สำหรับความเสี่ยงด้านตลาดรายการใดรายการหนึ่ง (หรือความเสี่ยงด้านตลาดหลายรายการ) กิจการต้องใช้ราคาที่อยู่ระหว่างราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย (bid-ask spread) ซึ่งเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของมูลค่ายุติธรรมในสถานการณ์นั้นสำหรับฐานะเปิดสุทธิต่อความเสี่ยงด้านตลาดของกิจการ (ดูย่อหน้าที่ 70 และ 71)
- 54 เมื่อมีการใช้ช้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 กิจการต้องมั่นใจว่าความเสี่ยงด้านตลาดรายการใดรายการหนึ่ง (หรือความเสี่ยงด้านตลาดหลายรายการ) ซึ่งกิจการมีอยู่ภายในกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเป็นความเสี่ยงที่เหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่างเช่น กิจการจะไม่รวมความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ทางการเงินเข้ากับความเสี่ยง

ด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับหนี้สินทางการเงินเนื่องจากการกระทำเช่นนั้นจะไม่เป็นการบรรเทาฐานะเปิดต่อความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยหรือความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์เมื่อใช้ช้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 ความเสี่ยงที่เกิดจากสถานะตรงข้ามกันซึ่งไม่หักกลบกัน (basis risk) ที่เป็นผลมาจากปัจจัยความเสี่ยงด้านตลาด (Market risk parameter) ที่ไม่ได้มาจากสิ่งเดียวกันต้องนำมาพิจารณาในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินภายในกลุ่ม

- 55 ในทำนองเดียวกัน อายุของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านตลาดรายการใดรายการหนึ่ง (หรือความเสี่ยงด้านตลาดหลายรายการ) ของกิจการ ที่เกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ต้องเป็นอายุเดียวกันโดยสาระสำคัญ ตัวอย่างเช่น กิจการใช้สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Future contract) อายุ 12 เดือนเพื่อป้องกันความเสี่ยงบนกระแสเงินสดอายุ 12 เดือน ที่เกิดจากฐานะเปิดความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยบนเครื่องมือทางการเงินอายุห้าปีที่อยู่ในกลุ่มเฉพาะสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินที่มีอายุ 12 เดือนที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้หลักการของสถานะหักกลบกัน (net basis) และฐานะเปิดความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยส่วนที่เหลือ (ในช่วง 2 ปี ถึง 5 ปี) วัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้หลักการของสถานะไม่หักกลบกัน (gross basis)

ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญารายใดรายหนึ่ง

- 56 เมื่อมีการใช้ช้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินซึ่งเกี่ยวข้องกับคู่สัญญารายใดรายหนึ่ง กิจการต้องรวมผลกระทบของฐานะเปิดสุทธิของกิจการต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญานั้น หรือฐานะเปิดสุทธิของคู่สัญญาต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการในการวัดมูลค่ายุติธรรม ในกรณีที่ผู้ร่วมตลาดจะพิจารณาถึงข้อตกลงใดๆ ที่มีอยู่เพื่อบรรเทาฐานะเปิดความเสี่ยงด้านเครดิตหากมีการผิดสัญญา (เช่น สัญญาหลักให้มีการหักกลบสุทธิกับคู่สัญญาหรือสัญญาที่กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนหลักประกันบนเกณฑ์ของฐานะเปิดสุทธิของแต่ละกิจการต่อความเสี่ยงด้านเครดิต) การวัดมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวต้องสะท้อนให้เห็นถึงความคาดหวังของผู้ร่วมตลาดเกี่ยวกับโอกาสที่ข้อตกลงดังกล่าวจะนำมาใช้บังคับได้ตามกฎหมายเมื่อมีการผิดสัญญา

การรับรู้มูลค่ายุติธรรมเมื่อเริ่มแรก

- 57 เมื่อมีการได้มาซึ่งสินทรัพย์หรือก่อให้เกิดหนี้สิน ในการทำรายการแลกเปลี่ยนสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน ราคาที่ทำให้เกิดรายการคือราคาที่จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ หรือราคาที่ได้รับเมื่อเข้ารับภาระหนี้สิน (ราคาที่ได้มาหรือรับโอน (entry price)) ในทางตรงกันข้ามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินเป็นราคาที่จะได้รับจากขายสินทรัพย์ หรือจ่ายในการโอนหนี้สิน (ราคาขายหรือโอนออก (exit price)) กิจการไม่จำเป็นต้องขายสินทรัพย์ในราคาที่จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้น ในทำนองเดียวกันกิจการไม่จำเป็นต้องโอนหนี้สินในราคาที่ได้รับเมื่อเข้ารับภาระหนี้สิน

- 58 ในหลายกรณีราคาที่ทำให้เกิดรายการจะเท่ากับมูลค่ายุติธรรม (เช่น อาจจะมีกรณีที่ ณ วันที่เกิดรายการนั้นรายการซื้อสินทรัพย์เกิดขึ้นในตลาดซึ่งมีการขายสินทรัพย์)
- 59 เมื่อพิจารณาถึงมูลค่ายุติธรรมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกว่าจะเท่ากับราคาที่ทำให้เกิดรายการหรือไม่ กิจการต้องพิจารณาถึงปัจจัยเฉพาะของการทำรายการนั้น และปัจจัยเฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น ย่อหน้าที่ ข4 อธิบายถึงสถานการณ์ที่ราคาที่ทำให้เกิดรายการอาจจะไม่แสดงถึงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก
- 60 ถ้ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นกำหนด หรืออนุญาตให้กิจการวัดมูลค่าสินทรัพย์หรือหนี้สินเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมและราคาที่ทำให้เกิดรายการแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมกิจการต้องรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนในกำไรหรือขาดทุนอันเป็นผลมาจากความแตกต่างดังกล่าว เว้นแต่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นนั้นระบุไว้เป็นอย่างอื่น

เทคนิคการประเมินมูลค่า

- 61 กิจการต้องใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมในสถานการณ์นั้น และมีข้อมูลที่เพียงพอในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่มีความเกี่ยวข้องให้มากที่สุดและลดการใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ให้น้อยที่สุด
- 62 วัตถุประสงค์ของการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าคือประมาณการราคาสำหรับรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติในการขายสินทรัพย์ หรือการโอนหนี้สินที่จะเกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด เทคนิคการประเมินมูลค่า 3 วิธีที่นำมาใช้อย่างแพร่หลายในการประเมินมูลค่า ได้แก่ วิธีราคาตลาด วิธีราคาทุน และวิธีรายได้ หลักการของวิธีการเหล่านั้นได้มีการสรุปไว้ในย่อหน้าที่ ข5 ถึง ข11 กิจการต้องใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่สอดคล้องกับหนึ่งหรือหลายวิธีการเหล่านั้นในการวัดมูลค่ายุติธรรม
- 63 ในบางกรณีเทคนิคการประเมินมูลค่าเพียงวิธีเดียวจะมีความเหมาะสม (เช่น เมื่อการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สินโดยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน) ในกรณีอื่น ๆ การใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าหลายวิธีจะมีความเหมาะสม (เช่น อาจจะเป็นกรณีเมื่อประเมินมูลค่าหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากเทคนิคการประเมินมูลค่าหลายวิธีถูกนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ผลลัพธ์ (คือตัวบ่งชี้มูลค่ายุติธรรมที่ได้จากแต่ละวิธี) ต้องถูกประเมินโดยพิจารณาความสมเหตุสมผลของช่วงของราคาที่ระบุโดยผลลัพธ์เหล่านั้น การวัดมูลค่ายุติธรรมเป็นราคาใดราคาหนึ่งในระหว่างช่วงราคาซึ่งเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของมูลค่ายุติธรรมในสถานการณ์นั้น
- 64 ถ้าราคาที่ทำให้เกิดรายการเป็นมูลค่ายุติธรรมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก และเทคนิคการประเมินมูลค่ามีการใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมในภายหลัง เทคนิคการประเมินมูลค่าต้องมีการทดสอบเพื่อให้ทราบว่า ณ วันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก ผลของการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าเท่ากับราคาที่ทำให้เกิดรายการ การทดสอบดังกล่าวกระทำเพื่อให้แน่ใจว่าเทคนิคการประเมินมูลค่าสะท้อนถึงสภาพปัจจุบันของตลาด และเพื่อช่วยให้กิจการทราบว่าจำเป็นต้องมี

- การปรับปรุงในการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่านั้นหรือไม่ (เช่น อาจจะมีลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ไม่ได้รวมอยู่ในการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่า) หลังจากการรับรู้เมื่อเริ่มแรกเมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าหรือเทคนิคที่ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ กิจการต้องแน่ใจว่าเทคนิคการประเมินมูลค่าเหล่านั้นสะท้อนถึงข้อมูลในตลาดที่สังเกตได้ (เช่น ราคาสำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินที่คล้ายคลึงกัน) ณ วันที่วัดมูลค่า
- 65 เทคนิคการประเมินมูลค่าที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมต้องประยุกต์ใช้โดยสม่ำเสมอ องค์กรที่ดีในการเปลี่ยนแปลงในเทคนิคการประเมินมูลค่า หรือการนำมาปฏิบัติใช้ (เช่น การเปลี่ยนแปลงในการถ่วงน้ำหนักเมื่อใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าหลายวิธี หรือมีการเปลี่ยนแปลงรายการปรับปรุงที่นำมาใช้กับเทคนิคการประเมินมูลค่า) จะมีความเหมาะสม ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลต่อการวัดมูลค่าซึ่งทำให้มูลค่ายุติธรรมเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดเท่าเดิมหรือดีกว่าเดิมในสถานการณ์นั้น องค์กรเช่นว่านั้น อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ถ้ามีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นดังต่อไปนี้
- 65.1 มีตลาดใหม่พัฒนาขึ้น
  - 65.2 มีข้อมูลใหม่ที่ใช้ได้
  - 65.3 ข้อมูลที่เคยใช้ก่อนหน้านี้ไม่มีให้ใช้อีกต่อไป
  - 65.4 เทคนิคการประเมินมูลค่ามีการปรับปรุง หรือ
  - 65.5 สภาพตลาดเปลี่ยนแปลงไป
- 66 การปรับปรุงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในเทคนิคการประเมินมูลค่าหรือการนำมาใช้ปฏิบัติ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (เมื่อมีการประกาศใช้) อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวไม่กำหนดให้ต้องเปิดเผยรายการปรับปรุงซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงในเทคนิคการประเมินมูลค่าหรือการนำมาใช้ปฏิบัติ

ข้อมูลที่นำมาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่า

หลักการทั่วไป

- 67 เทคนิคการประเมินมูลค่าที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมต้องใช้ข้อมูลที่สังเกตได้ที่มีความเกี่ยวข้องให้มากที่สุดและใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ให้น้อยที่สุด
- 68 ตัวอย่างของตลาดซึ่งข้อมูลที่จะสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินบางอย่าง (เช่น เครื่องมือทางการเงิน) รวมถึงตลาดแลกเปลี่ยนที่เป็นทางการ (exchange markets) ตลาดตัวแทน (dealer markets) ตลาดนายหน้า (broker markets) และตลาดซื้อขายที่ไม่มีตัวกลาง (principal-to-principal markets) (ดูย่อหน้าที่ 34)
- 69 กิจการต้องเลือกข้อมูลที่สุดคล้องกับลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ผู้ร่วมตลาดจะพิจารณารายการสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน (ดูย่อหน้าที่ 11 และ 12) ในบางกรณีลักษณะเหล่านั้นมีผลให้มีการปรับปรุง เช่น ส่วนเพิ่มหรือส่วนลด (เช่น ส่วนเพิ่มจากการควบคุมหรือส่วนลดจาก

ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม) อย่างไรก็ตาม การวัดมูลค่ายุติธรรมต้องไม่รวมส่วนเพิ่มหรือส่วนลดที่ไม่สอดคล้องกับหน่วยวัดทางบัญชีที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดหรืออนุญาตให้วัดมูลค่ายุติธรรม (ดูย่อหน้าที่ 13 และ 14) ส่วนเพิ่มหรือส่วนลดที่สะท้อนถึงขนาดว่าเป็นลักษณะของการถือครองของกิจการ (โดยเฉพาะปัจจัยขนาดที่ใช้คิดลดราคา (Blockage Factor) ที่มีผลต่อการปรับราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินเนื่องจากปริมาณการซื้อขายของตลาดตามปกติรายวันไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณที่ถือโดยกิจการ ตามที่ได้อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ 80) มากกว่าที่จะเป็นลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สิน (เช่น ส่วนเพิ่มจากการควบคุมเมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของส่วนได้เสียที่มีอำนาจควบคุม) ไม่อนุญาตในการวัดมูลค่ายุติธรรมในทุกกรณี หากมีราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง (เช่น ข้อมูลระดับ 1) สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน กิจการต้องใช้ราคานั้นโดยไม่ต้องปรับปรุงเมื่อมีการวัดมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 79

ข้อมูลที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย

- 70 หากสินทรัพย์ หรือหนี้สินที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมมีราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย (เช่น ใช้ข้อมูลจากตลาดตัวแทน) ราคาที่อยู่ในช่วงส่วนต่างระหว่างราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขายซึ่งเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของมูลค่ายุติธรรมในสถานการณ์นั้น ต้องนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยไม่คำนึงว่าข้อมูลถูกจัดอยู่ในระดับชั้นใดของมูลค่ายุติธรรม (ได้แก่ ระดับ 1 2 หรือ 3 ดูย่อหน้าที่ 72 ถึง 90) การใช้ราคาเสนอซื้อสำหรับสถานะการเป็นสินทรัพย์และราคาเสนอขายสำหรับสถานะการเป็นหนี้สินได้รับอนุญาตให้นำมาใช้ แต่มีใช้ข้อกำหนด
- 71 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ได้ห้ามใช้การกำหนดราคาเฉลี่ยของตลาด (mid-market pricing) หรือรูปแบบการกำหนดราคาอื่นที่ใช้โดยผู้ร่วมตลาดซึ่งเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติในการวัดมูลค่ายุติธรรมซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย (bid-ask spread)

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

- 72 เพื่อให้การวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีความสม่ำเสมอและสามารถเปรียบเทียบได้มากขึ้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมเป็น 3 ระดับ (ดูย่อหน้าที่ 76 ถึง 90) ตามประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่าเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมให้ลำดับความสำคัญสูงสุดกับราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน (ข้อมูลระดับ 1) และให้ลำดับความสำคัญต่ำสุดแก่ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ (ข้อมูลระดับ 3)
- 73 ในบางกรณีข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินอาจถูกจัดประเภทภายในลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่แตกต่างกัน ในกรณีเหล่านั้นการวัดมูลค่ายุติธรรมจะถูกจัดประเภทในภาพรวมในระดับเดียวกันกับลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ซึ่งข้อมูลในระดับ

- ต่ำสุดมีนัยสำคัญต่อการวัดมูลค่าทั้งหมด การประเมินความมีนัยสำคัญของข้อมูลเฉพาะที่มีต่อการวัดมูลค่าทั้งหมดนั้นต้องใช้ดุลยพินิจ โดยพิจารณาปัจจัยเฉพาะเจาะจงที่เกี่ยวกับสินทรัพย์หรือหนี้สินการปรับปรุงเพื่อให้ได้มาซึ่งการวัดมูลค่าบนพื้นฐานของมูลค่ายุติธรรม เช่น ต้นทุนในการขายเมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย ต้องไม่นำมาพิจารณาในการกำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมภายในการจัดประเภทของการวัดมูลค่ายุติธรรมว่าอยู่ในประเภทใด
- 74 การมีอยู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการที่ข้อมูลขึ้นอยู่กับการใช้ดุลยพินิจของแต่ละบุคคล อาจมีผลกระทบต่อการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสม (ดูย่อหน้าที่ 61) อย่างไรก็ตาม ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมให้ความสำคัญกับข้อมูลที่น่ามาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่าเป็นอันดับแรก ไม่ใช่เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ตัวอย่างเช่น การวัดมูลค่ายุติธรรมที่พัฒนาขึ้นโดยใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันซึ่งอาจมีการจัดประเภทอยู่ในระดับ 2 หรือระดับ 3 ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่น่ามาใช้ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการวัดมูลค่าทั้งหมด และการจัดประเภทของข้อมูลว่าอยู่ลำดับชั้นใดของมูลค่ายุติธรรม
- 75 ถ้าข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ต้องมีการปรับปรุงโดยใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ และการปรับปรุงนั้นส่งผลให้การวัดมูลค่ายุติธรรมสูงขึ้นหรือต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ผลของการวัดมูลค่าดังกล่าวต้องจัดอยู่ในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ตัวอย่างเช่น หากผู้ร่วมตลาดจะพิจารณาถึงผลกระทบของข้อจำกัดจากการขายสินทรัพย์เมื่อมีการประมาณราคาสำหรับสินทรัพย์ กิจการจะปรับปรุงราคาเสนอซื้อขายเพื่อให้สะท้อนถึงผลกระทบของข้อจำกัดการขาย หากราคาเสนอซื้อขายเป็นข้อมูลระดับ 2 และการปรับปรุงเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการวัดมูลค่าทั้งหมด การวัดมูลค่าดังกล่าวจะจัดอยู่ในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ข้อมูลระดับ 1

- 76 ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- 77 ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง ถือเป็นมูลค่ายุติธรรมที่พร้อมด้วยหลักฐานที่น่าเชื่อถือที่สุด และเมื่อใดก็ตามที่มีข้อมูลดังกล่าวต้องใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยไม่ต้องปรับปรุง ยกเว้นตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 79
- 78 ข้อมูลระดับ 1 จะมีอยู่สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินหลายรายการ โดยที่สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินบางรายการอาจจะมีการแลกเปลี่ยนกันในหลายตลาดที่มีสภาพคล่อง (เช่น ตลาดแลกเปลี่ยนที่ต่างกัน) ดังนั้นปัจจัยสำคัญสำหรับข้อมูลภายในระดับ 1 คือการพิจารณาทั้งสองประเด็นต่อไปนี้
- 78.1 ตลาดหลักสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุดในกรณีที่ไม่ใช่ตลาดหลัก สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น และ

- 78.2 กิจการสามารถเข้าทำรายการสำหรับสินทรัพย์นั้น หรือหนี้สินนั้น ด้วยราคาในตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- 79 กิจการต้องไม่ปรับปรุงข้อมูลระดับ 1 ยกเว้นแต่ในสถานการณ์ต่อไปนี้
- 79.1 เมื่อกิจการถือสินทรัพย์ หรือหนี้สิน (เช่น ตราสารหนี้) จำนวนมากที่คล้ายกัน (แต่ไม่ใช่อย่างเดียวกัน) ที่มีการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม และมีข้อมูลราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง แต่ไม่สามารถเข้าถึงได้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินแต่ละรายการ (เนื่องจากมีสินทรัพย์และหนี้สินที่คล้ายคลึงกันจำนวนมากที่ถือโดยกิจการ เป็นการยากที่จะได้ข้อมูลราคาสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินแต่ละรายการ ณ วันที่วัดมูลค่า) ในกรณีนี้ เพื่อให้สามารถถือปฏิบัติได้โดยสะดวกกิจการอาจวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้วิธีการกำหนดราคาทางเลือก ที่มีได้ขึ้นอยู่กับราคาเสนอซื้อขายเพียงอย่างเดียว (เช่น วิธีการกำหนดราคาเมทริกซ์ (Matrix pricing)) อย่างไรก็ตาม วิธีการกำหนดราคาทางเลือกส่งผลให้การวัดมูลค่ายุติธรรมถูกจัดประเภทของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมที่ลดต่ำลง
- 79.2 เมื่อราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องไม่ได้เป็นตัวแทนของมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่วัดมูลค่า ซึ่งอาจเป็นกรณี ตัวอย่างเช่น มีเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ (เช่น มีรายการในตลาดซื้อขายที่ไม่มีตัวกลาง มีการซื้อขายในตลาดนายหน้าหรือมีการประกาศราคา) เกิดขึ้นหลังจากการปิดตลาดแต่ก่อนวันที่วัดมูลค่า กิจการต้องกำหนดและใช้นโยบายอย่างสม่ำเสมอในการระบุถึงเหตุการณ์เหล่านั้นที่อาจส่งผลกระทบต่อ การวัดมูลค่ายุติธรรม อย่างไรก็ตาม หากราคาเสนอซื้อขายจะมีการปรับปรุงสำหรับข้อมูลใหม่ การปรับปรุงจะส่งผลให้การวัดมูลค่ายุติธรรมถูกจัดประเภทของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมที่ลดต่ำลง
- 79.3 เมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการ โดยใช้ราคาเสนอซื้อขายเพื่อรับรู้เป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง ราคานั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงสำหรับปัจจัยเฉพาะของรายการนั้นหรือของสินทรัพย์นั้น (ดูย่อหน้าที่ 39) หากไม่ต้องการปรับปรุงราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์ ผลคือ การวัดมูลค่ายุติธรรมถูกจัดประเภทในระดับ 1 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงใดๆ กับราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์ จะส่งผลให้การวัดมูลค่ายุติธรรมถูกจัดประเภทของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมที่ลดต่ำลง
- 80 หากกิจการมีสถานะในการถือสินทรัพย์หรือหนี้สินเดี่ยว (รวมถึงสถานะที่ประกอบไปด้วยสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันเป็นจำนวนมาก เช่น การถือเครื่องมือทางการเงิน) และสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นมีการซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินต้องมีการวัดมูลค่าในระดับ 1 อันเป็นผลของราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์และหนี้สินแต่ละรายการคุณด้วยปริมาณที่กิจการถือ แม้ว่าปริมาณการซื้อขายของตลาดตามปกติรายวันจะไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณที่ถือโดยกิจการ และคำสั่งขายในครั้งเดียวที่อาจมีผลกระทบต่อราคาเสนอซื้อขาย

ข้อมูลระดับ 2

- 81 ข้อมูลระดับ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้น หรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- 82 หากสินทรัพย์หรือหนี้สินมีเงื่อนไข (ตามสัญญา) ที่ระบุไว้ ข้อมูลระดับ 2 ต้องสังเกตได้สำหรับเงื่อนไขสำคัญทั้งหมดของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ข้อมูลระดับ 2 รวมถึงรายการดังต่อไปนี้
- 82.1 ราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่คล้ายคลึงกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- 82.2 ราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันในตลาดที่ไม่มีการซื้อขายคล่อง
- 82.3 ข้อมูลอื่นที่สังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขาย ตัวอย่างเช่น
- 82.3.1 อัตราดอกเบี้ยและเส้นอัตราผลตอบแทนที่สังเกตได้ที่มีการเสนอตามช่วงเวลาปกติ
- 82.3.2 ความผันผวนโดยนัย (implied volatilities) และ
- 82.3.3 อัตราผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit spread)
- 82.4 ข้อมูลที่ได้รับการยืนยันจากตลาดโดยตรงหรือโดยอ้อม
- 83 การปรับปรุงข้อมูลระดับ 2 จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยเฉพาะของสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น ปัจจัยเหล่านั้นรวมถึงปัจจัยดังต่อไปนี้
- 83.1 สภาพหรือสถานที่ตั้งของสินทรัพย์
- 83.2 ระดับที่ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับรายการที่สามารถเปรียบเทียบกันได้กับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น (รวมถึงปัจจัยที่อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ 39) และ
- 83.3 ปริมาณหรือระดับของกิจกรรมในตลาดซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้นั้น
- 84 การปรับปรุงข้อมูลระดับ 2 ที่มีนัยสำคัญสำหรับการวัดมูลค่าโดยรวม อาจส่งผลให้การวัดมูลค่ายุติธรรมถูกจัดประเภทเป็นระดับ 3 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมถ้ารายการปรับปรุงนั้นใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้อย่างมีนัยสำคัญ
- 85 ย่อหน้าที่ 35 อธิบายการใช้ข้อมูลระดับ 2 สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง

ข้อมูลระดับ 3

- 86 ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น
- 87 ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ต้องนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมในระดับเท่าที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่มีความเกี่ยวข้อง จึงรองรับสถานการณ์ที่มีกิจกรรมน้อย (หากมี) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของการวัดมูลค่ายุติธรรมยังคงเหมือนเดิม กล่าวคือ ราคาขายหรือโอนออก ณ วันที่วัดมูลค่าจากมุมมองของผู้ร่วมตลาดที่ถือสินทรัพย์หรือมีภาระหนี้สิน ดังนั้นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้จะสะท้อนถึงข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะใช้เมื่อกำหนดราคาสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นรวมถึง

- ข้อสมมติเกี่ยวกับความเสี่ยง
- 88 ข้อสมมติเกี่ยวกับความเสี่ยงรวมถึงความเสี่ยงที่มีอยู่ในเทคนิคการประเมินมูลค่าแต่ละเทคนิคที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม (เช่น แบบจำลองการกำหนดราคา) และความเสี่ยงที่มีอยู่ในข้อมูลที่นำมาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่า การวัดมูลค่าที่ไม่ได้รวมการปรับปรุงสำหรับความเสี่ยง จะไม่เป็นตัวแทนการวัดมูลค่ายุติธรรมถ้าหากผู้ร่วมตลาดจะปรับปรุงสำหรับความเสี่ยงเมื่อกำหนดราคาสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น ตัวอย่างเช่น อาจจำเป็นที่จะรวมส่วนปรับปรุงความเสี่ยงเมื่อมีความไม่แน่นอนอย่างมีนัยสำคัญในการวัดมูลค่า (เช่น เมื่อมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมเมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมปกติของตลาดสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น หรือสินทรัพย์หรือหนี้สินที่คล้ายคลึงกันและกิจการเห็นว่าราคาที่ทำให้เกิดรายการนั้นหรือราคาเสนอซื้อขายมิได้เป็นตัวแทนมูลค่ายุติธรรมตามที่อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ 37 ถึง 47)
- 89 กิจการต้องพัฒนาข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยใช้ข้อมูลที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลของกิจการเอง ในการพัฒนาข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้กิจการอาจเริ่มต้นด้วยข้อมูลของกิจการเอง แต่ต้องปรับปรุงข้อมูลเหล่านั้นหากข้อมูลที่มีอยู่อย่างสมเหตุสมผลนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมตลาดคนอื่นจะใช้ข้อมูลที่แตกต่างกันหรือมีบางสิ่งบางอย่างเฉพาะของกิจการที่ผู้ร่วมตลาดคนอื่นไม่มี (เช่น การผนึกกันเพื่อเพิ่มศักยภาพ (synergy) ของกิจการโดยเฉพาะ) กิจการไม่จำเป็นต้องดำเนินการที่จะใช้ความพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อสมมติของผู้ร่วมตลาด อย่างไรก็ตาม กิจการต้องพิจารณาข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับข้อสมมติของผู้ร่วมตลาดซึ่งมีอยู่อย่างสมเหตุสมผล ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ซึ่งมีการพัฒนาในลักษณะข้างต้นถือได้ว่าเป็นข้อสมมติของผู้ร่วมตลาด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวัดมูลค่ายุติธรรม
- 90 ย่อหน้าที่ 36 อธิบายถึงการใช้ข้อมูลระดับ 3 สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง

การเปิดเผยข้อมูล

- 91 กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินทั้งสองเรื่องดังต่อไปนี้
- 91.1 เทคนิคการประเมินมูลค่าและข้อมูลที่นำมาใช้ในการพัฒนาการวัดมูลค่าเหล่านั้นสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมภายหลังการรับรู้เริ่มแรกในงบแสดงฐานะการเงินทั้งที่เกิดขึ้นประจำหรือเกิดขึ้นไม่ประจำ
- 91.2 ผลกระทบของการวัดมูลค่าที่มีต่อกำไรหรือขาดทุนหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำซึ่งใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้อย่างมีนัยสำคัญ (ข้อมูลระดับ 3)
- 92 เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในย่อหน้าที่ 91 กิจการต้องพิจารณาทุกเรื่องดังต่อไปนี้
- 92.1 ระดับของรายละเอียดที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการเปิดเผยข้อมูล
- 92.2 ควรเน้นข้อกำหนดต่างๆ ในแต่ละข้อมูลมากน้อยเพียงไร

- 92.3 การแยกหรือการรวมรายการควรมีน้อยเพียงใด
- 92.4 ผู้ใช้งบการเงินต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประเมินข้อมูลเชิงปริมาณที่เปิดเผยหรือไม่ หากการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ๆ ไม่เพียงพอที่จะตอบสนองวัตถุประสงค์ในย่อหน้าที่ 91 กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น
- 93 เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในย่อหน้าที่ 91 กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้เป็นอย่างน้อยที่สุดสำหรับแต่ละประเภทของสินทรัพย์ และหนี้สิน (ดูย่อหน้าที่ 94 สำหรับข้อมูลในการกำหนดประเภทที่เหมาะสมของสินทรัพย์และหนี้สิน) ที่มีการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงินภายหลังจากการรับรู้เริ่มแรก (รวมถึงการวัดมูลค่าซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของมูลค่ายุติธรรมภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้)
- 93.1 ให้เปิดเผยการวัดมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำและเกิดขึ้นไม่ประจำ และสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำให้เปิดเผยเหตุผลที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เกิดขึ้นประจำในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เป็นไปตามข้อกำหนดหรือที่อนุญาตให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำเป็นไปตามข้อกำหนดหรือที่อนุญาตให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ๆ ในสถานการณ์เฉพาะ (เช่น เมื่อกิจการวัดสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง *สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก* (เมื่อมีการประกาศใช้) เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์ต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี)
- 93.2 การจัดลำดับชั้นการวัดมูลค่ายุติธรรมว่าอยู่ในระดับใดของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม (ข้อมูลระดับ 1 2 หรือ 3) สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำ และเกิดขึ้นไม่ประจำ
- 93.3 สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ จำนวนเงินที่มีการโอนระหว่างระดับ 1 และระดับ 2 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม พร้อมระบุเหตุผลสำหรับการโอนเหล่านั้น และนโยบายของกิจการในการกำหนดว่าเมื่อใดจึงถือว่ามี การโอนระหว่างระดับ (ดูย่อหน้าที่ 95) การโอนเข้าและโอนออกในแต่ละระดับต้องมีการเปิดเผยและกล่าวถึงแยกต่างหากจากกัน
- 93.4 สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำและเกิดขึ้นไม่ประจำ ที่จัดประเภทในระดับ 2 และ ระดับ 3 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม คำอธิบายเทคนิคการประเมินมูลค่า และข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม อนึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงในเทคนิคการประเมินมูลค่า (เช่น การเปลี่ยนจากวิธีราคาตลาดเป็นวิธีรายได้ หรือการใช้เทคนิค

การประเมินมูลค่าเพิ่มเติม) กิจการต้องเปิดเผยถึงการเปลี่ยนแปลงและเหตุผลของการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่ถูกจัดประเภทในระดับ 3 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องจัดให้มีข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ที่มีนัยสำคัญซึ่งนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม กิจการไม่จำเป็นต้องจัดทำข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการเปิดเผยข้อมูลนี้ หากข้อมูลเชิงปริมาณที่ไม่สามารถสังเกตได้นั้นมิใช่ข้อมูลซึ่งพัฒนาโดยกิจการในการวัดมูลค่ายุติธรรม (เช่น เมื่อกิจการใช้ราคาจากรายการก่อนหน้าหรือใช้ข้อมูลการกำหนดราคาของบุคคลที่สามโดยไม่มีการปรับปรุง) อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการเปิดเผยข้อมูล กิจการไม่สามารถละเว้นข้อมูลเชิงปริมาณที่ไม่สามารถสังเกตได้ที่มีนัยสำคัญในการวัดมูลค่ายุติธรรมและที่สามารถหาได้อย่างสมเหตุสมผลโดยกิจการ

93.5 สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำซึ่งจัดประเภทในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม การกระทบยอดยกมาและยกไป โดยเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงแยกต่างหากสำหรับรายการดังต่อไปนี้

93.5.1 ผลกำไรหรือขาดทุนรวมสำหรับงวดซึ่งรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน และเป็นรายการในบรรทัดใดในกำไรหรือขาดทุนซึ่งมีการรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนดังกล่าว

93.5.2 ผลกำไรหรือขาดทุนรวมสำหรับงวดซึ่งรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และเป็นรายการในบรรทัดใดในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นซึ่งมีการรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนดังกล่าว

93.5.3 การซื้อ การขาย การออกใหม่ และการชำระคืน (เปิดเผยแต่ละประเภทที่เปลี่ยนแปลงแยกจากกัน)

93.5.4 จำนวนที่โอนเข้าหรือโอนออกจากระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม เหตุผลในการโอนและนโยบายของกิจการในการกำหนดว่าการโอนระหว่างระดับได้เกิดขึ้น (ดูย่อหน้าที่ 95) การโอนเข้าหรือโอนออกจากระดับ 3 ต้องมีการเปิดเผยแยกต่างหาก

93.6 สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำที่จัดประเภทอยู่ในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม จำนวนกำไรหรือขาดทุนรวมสำหรับงวดตามย่อหน้าที่ 93.5.1 ที่รวมในกำไรหรือขาดทุนซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านั้นที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และเป็นรายการในบรรทัดใดในกำไรหรือขาดทุนซึ่งมีการรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

93.7 สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำและเกิดขึ้นไม่ประจำที่จัดประเภทอยู่ในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม คำอธิบายขั้นตอนการประเมินมูลค่าที่กิจการใช้ (ตัวอย่างเช่น กิจการมีการกำหนดนโยบายและวิธีการประเมินมูลค่าอย่างไร และการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมในแต่ละงวด)

- 93.8 สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำที่จัดประเภทอยู่ในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม
- 93.8.1 สำหรับการวัดมูลค่าทุกรายการ การบรรยายระบุความอ่อนไหวของการวัดมูลค่ายุติธรรมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้หากการเปลี่ยนแปลงในข้อมูลเหล่านั้นในจำนวนซึ่งแตกต่างกันอาจส่งผลทำให้การวัดมูลค่ายุติธรรมสูงกว่าหรือต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ หากมีความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเหล่านั้นและข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้อื่นในการวัดมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องอธิบายความสัมพันธ์เหล่านั้นและการส่งผลในการขยายหรือลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ต่อการวัดมูลค่ายุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการเปิดเผยข้างต้น คำบรรยายระบุความอ่อนไหวกับการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ อย่างน้อยต้องรวมถึงข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้เมื่อปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 93.4
- 93.8.2 สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน หากการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้เพียงหนึ่งอย่างหรือมากกว่านั้นเพื่อสะท้อนถึงข้อสมมติทางเลือกที่เป็นไปได้โดยมีเหตุผล ซึ่งจะมีผลเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ กิจการต้องระบุข้อเท็จจริงและเปิดเผยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น รวมถึงกิจการต้องเปิดเผยวิธีการคำนวณผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่สะท้อนถึงข้อสมมติทางเลือกที่เป็นไปได้โดยมีเหตุผล เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวความมีนัยสำคัญต้องพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุน และสินทรัพย์รวมหรือหนี้สินรวม หรือพิจารณาจากส่วนของผู้ถือหุ้นรวมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
- 93.9 สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำและที่เกิดขึ้นไม่ประจำ ถ้าการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินแตกต่างจากการใช้ในปัจจุบัน กิจการต้องเปิดเผยว่าเหตุใดสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินมีการใช้ในลักษณะที่ต่างจากการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด
- 94 กิจการต้องกำหนดประเภทที่เหมาะสมของสินทรัพย์และหนี้สินตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้
- 94.1 ลักษณะและคุณลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สิน และความเสี่ยงของสินทรัพย์หรือหนี้สิน และ
- 94.2 การวัดมูลค่ายุติธรรมถูกจัดประเภทอยู่ในระดับใดของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม การวัดมูลค่ายุติธรรมภายในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม อาจจำเป็นต้องมีการจัดจำนวนประเภทที่มากกว่าเนื่องจากการวัดมูลค่าเหล่านั้นมีระดับของความไม่แน่นอนและต้องใช้ดุลยพินิจ (subjectivity) สูง การกำหนดประเภทที่เหมาะสมของสินทรัพย์และหนี้สินเพื่อการเปิดเผยเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมเป็นการใช้ดุลยพินิจบ่อยครั้งที่ประเภทของสินทรัพย์

- และหนี้สินจะมีการแยกประเภทมากกว่ารายการที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน อย่างไรก็ตาม
 กิจการต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอเพื่อสามารถกระทบยอดได้กับรายการที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะ
 การเงิน ถ้ามาตรฐานการรายงานทางการเงินอื่นมีการระบุประเภทของสินทรัพย์หรือหนี้สิน
 กิจการอาจใช้ประเภทดังกล่าวเพื่อเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้
 หากการจัดประเภทนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขข้อกำหนดในย่อหน้านี้
- 95 กิจการต้องเปิดเผยและปฏิบัติตามนโยบายอย่างสม่ำเสมอในการกำหนดว่าเมื่อใดจะถือว่า
 การโอนระหว่างระดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมได้เกิดขึ้นตามย่อหน้าที่ 93.3 และ 93.5.4 นโยบาย
 เกี่ยวกับจังหวะเวลาในการรับรู้การโอนต้องเป็นแบบเดียวกันสำหรับการโอนเข้าและการโอนออก
 ตัวอย่างของนโยบายในการกำหนดจังหวะเวลาในการโอนรวมถึงข้อต่อไปนี้
- 95.1 วันที่ของเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ อันเป็นเหตุให้เกิดการโอน
- 95.2 เมื่อเริ่มต้นของรอบระยะเวลาการรายงาน
- 95.3 เมื่อสิ้นสุดของรอบระยะเวลาการรายงาน
- 96 ถ้ากิจการตัดสินใจใช้นโยบายการบัญชีที่เป็นข้อยกเว้นในย่อหน้าที่ 48 กิจการต้องเปิดเผย
 ข้อเท็จจริงนั้น
- 97 สำหรับแต่ละประเภทของสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ได้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะ
 การเงินแต่มีการเปิดเผยมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในย่อหน้าที่ 93.2
 93.4 และ 93.9 อย่างไรก็ตามกิจการไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับข้อมูลที่ไม่สามารถ
 สังเกตได้ที่มีนัยสำคัญที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมในระดับ 3 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม
 ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 93.4 กิจการไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลอื่นที่กำหนดโดยมาตรฐาน
 การรายงานทางการเงินฉบับนี้สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินเหล่านั้น
- 98 สำหรับหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมและได้รวมการเพิ่มความน่าเชื่อถือของบุคคลที่สาม
 ซึ่งไม่สามารถแบ่งแยกได้ ผู้ออกตราสารหนี้ต้องเปิดเผยถึงการมีอยู่ของการเพิ่มความน่าเชื่อถือ
 และระบุว่าได้มีการสะท้อนในการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือไม่
- 99 กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณที่กำหนดโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้
 ในรูปแบบตาราง เว้นแต่รูปแบบอื่นจะเหมาะสมมากกว่า

ภาคผนวก ก

คำนิยาม

ภาคผนวกนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

ตลาดที่มีสภาพคล่อง	หมายถึง	ตลาดที่รายการสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นเกิดขึ้นซึ่งมีความถี่และปริมาณอย่างเพียงพอเพื่อให้ข้อมูลราคาอย่างต่อเนื่อง
วิธีราคาทุน	หมายถึง	เทคนิคการประเมินมูลค่าที่สะท้อนถึงจำนวนเงินที่ต้องใช้ในปัจจุบันเพื่อเปลี่ยนแทนกำลังการผลิตของสินทรัพย์ (ปกติหมายถึง ต้นทุนการเปลี่ยนแทนปัจจุบัน)
ราคาที่ได้มาหรือรับโอน	หมายถึง	ราคาที่จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์หรือราคาที่ได้รับเมื่อเข้ารับหนี้สินในรายการแลกเปลี่ยน
ราคาขายออกหรือโอนออก	หมายถึง	ราคาที่จะได้รับการขายสินทรัพย์หรือที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สิน
กระแสเงินสดที่คาดหวัง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็น (คือ ค่าเฉลี่ยของการกระจาย) ของกระแสเงินสดในอนาคตที่เป็นไปได้
มูลค่ายุติธรรม	หมายถึง	ราคาที่จะได้รับการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า
การใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด	หมายถึง	การใช้สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินโดยผู้ร่วมตลาดที่ทำให้เกิดมูลค่าสูงสุดของสินทรัพย์ หรือกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สิน (เช่น ธุรกิจ) ที่จะนำสินทรัพย์นั้นไปใช้
วิธีรายได้	หมายถึง	เทคนิคการประเมินมูลค่าที่แปลงจำนวนเงินในอนาคต (เช่น กระแสเงินสด หรือ รายได้และค่าใช้จ่าย) เป็นจำนวนเงินในปัจจุบัน (ได้แก่ การคิดลด) การวัดมูลค่ายุติธรรมกำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์จากมูลค่าซึ่งระบุจากความคาดหวังของตลาดในปัจจุบันเกี่ยวกับจำนวนเงินเหล่านั้นในอนาคต

ข้อมูล	หมายถึง	<p>ข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะใช้เมื่อจะกำหนดราคาสินทรัพย์หรือหนี้สิน รวมถึงข้อสมมติเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนี้</p> <p>(ก) ความเสี่ยงซึ่งมีอยู่จากการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่า ยุติธรรมแต่ละเทคนิคเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรม (เช่น แบบจำลองการกำหนดราคา) และ</p> <p>(ข) ความเสี่ยงซึ่งมีอยู่จากข้อมูลที่นำมาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่า</p> <p>ข้อมูลอาจเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้หรือไม่สามารถสังเกตได้</p>
ข้อมูลระดับ 1	หมายถึง	<p>ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันซึ่งกิจการสามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า</p>
ข้อมูลระดับ 2	หมายถึง	<p>ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในระดับ 1 ที่สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น</p>
ข้อมูลระดับ 3	หมายถึง	<p>ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น</p>
วิธีราคาตลาด	หมายถึง	<p>เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้ราคาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นซึ่งเป็นข้อมูลจากรายการในตลาด สำหรับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สินอย่างเดียวกันหรือเปรียบเทียบกันได้ (กล่าวคือ มีความคล้ายคลึงกัน) เช่น ธุรกิจ</p>
ข้อมูลที่ยืนยันจากตลาด	หมายถึง	<p>ข้อมูลที่ได้รับส่วนสำคัญจากข้อมูลตลาดที่สามารถสังเกตได้หรือข้อมูลที่ได้รับการยืนยันจากข้อมูลตลาดที่สามารถสังเกตได้โดยอาศัยความสัมพันธ์หรือวิธีการอื่น</p>
ผู้ร่วมตลาด	หมายถึง	<p>ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น โดยมีลักษณะทั้งหมดดังนี้</p> <p>(ก) มีความเป็นอิสระจากกัน คือไม่ใช่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (เมื่อมีการประกาศใช้) แม้ว่า</p>

อาจจะนำราคาในการทำรายการของบุคคลที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นข้อมูลในการวัดมูลค่ายุติธรรม หากกิจการมีหลักฐานว่ารายการนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขตลาด

- (ข) มีความรอบรู้ มีความเข้าใจอย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือหนี้สิน และรายการ โดยใช้ข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ รวมถึงข้อมูลที่อาจได้มาจากการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (due diligence) อันเป็นปกติหรือตามประเพณีปฏิบัติ
- (ค) สามารถที่จะเข้าทำรายการสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น
- (ง) เต็มใจที่จะเข้าทำรายการสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น เช่น ถูกใจแต่ไม่ได้ถูกบังคับให้ทำ

ตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด	หมายถึง	ตลาดที่จำนวนเงินที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์เป็นจำนวนมากที่สุดหรือตลาดที่จำนวนเงินที่จ่ายคืนเพื่อโอนหนี้สินเป็นจำนวนน้อยที่สุด ภายหลังจากที่ได้พิจารณาต้นทุนการทำรายการและต้นทุนของการขนส่งแล้ว
ความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาวะผูกพัน	หมายถึง	ความเสี่ยงที่กิจการจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพัน รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการเอง
ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้	หมายถึง	ข้อมูลที่เกิดจากการใช้ข้อมูลตลาด เช่น ข้อมูลสาธารณะที่มีอยู่เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือรายการที่เกิดขึ้นจริง และสะท้อนข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะนำมาใช้เพื่อกำหนดราคาสินทรัพย์หรือหนี้สิน
รายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติ	หมายถึง	รายการที่ถือว่ามีภาระเสนอซื้อขายในตลาดสำหรับระยะเวลาก่อนวันที่วัดมูลค่า เพื่อให้เวลากับกิจกรรมทางตลาดที่เป็นปกติและเป็นประเพณีปฏิบัติสำหรับรายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น โดยไม่ใช่รายการที่เกิดขึ้นจากการบังคับ (เช่น บังคับเลิกกิจการหรือการขายในภาวะที่กิจการมีปัญหาทางการเงิน)
ตลาดหลัก	หมายถึง	ตลาดที่มีปริมาณ และระดับกิจกรรมของสินทรัพย์นั้นและหนี้สินนั้นมากที่สุด

<p>ผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยง</p>	<p>หมายถึง</p>	<p>ผลตอบแทนที่ผู้ร่วมตลาดซึ่งไม่ชอบความเสี่ยงต้องการเพื่อยอมรับความไม่แน่นอนซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดของสินทรัพย์หรือหนี้สินสามารถเรียกอีกชื่อว่า ส่วนปรับปรุงสำหรับความเสี่ยง (Risk adjustment)</p>
<p>ต้นทุนการทำรายการ</p>	<p>หมายถึง</p>	<p>ต้นทุนในการขายสินทรัพย์หรือโอนหนี้สินในตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เกิดจากการจำหน่ายหรือโอนหนี้สิน และเป็นไปตามเงื่อนไขทั้งสองข้อต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (ก) เป็นผลโดยตรงจากรายการและจำเป็นต่อรายการนั้น (ข) จะไม่เกิดขึ้น หากไม่มีการตัดสินใจในการขายสินทรัพย์หรือ การโอนหนี้สิน (คล้ายคลึงกับต้นทุนในการขายตามที่ทำให้ความหมายไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (เมื่อมีการประกาศใช้))
<p>ต้นทุนการขนส่ง</p>	<p>หมายถึง</p>	<p>ต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อขนส่งสินทรัพย์จากสถานที่ปัจจุบันไปยังตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด)</p>
<p>หน่วยวัดทางบัญชี</p>	<p>หมายถึง</p>	<p>ระดับที่สินทรัพย์หรือหนี้สินจะถูกรวมหรือแยกตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เพื่อวัตถุประสงค์ในการรับรู้</p>
<p>ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้</p>	<p>หมายถึง</p>	<p>ข้อมูลซึ่งไม่มีข้อมูลตลาดปรากฏและถูกพัฒนาจากข้อมูลที่ดีที่สุดที่มีอยู่เกี่ยวกับข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะนำมาใช้ในการกำหนดราคาสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น</p>

ภาคผนวก ข

แนวทางปฏิบัติ

ภาคผนวกนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งอธิบายแนวทางปฏิบัติของย่อหน้าที่ 1 ถึง 99 และเป็นข้อกำหนดเช่นเดียวกับส่วนอื่นของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

ข1 ดุลยพินิจที่นำมาใช้ในการประเมินมูลค่าในสถานการณ์ต่างๆ อาจแตกต่างกัน ภาคผนวกนี้อธิบายถึงการนำดุลยพินิจมาใช้ เมื่อกิจการมีการวัดมูลค่ายุติธรรมในสถานการณ์ที่ต่างกัน

แนวทางการวัดมูลค่ายุติธรรม

ข2 วัตถุประสงค์ของการวัดมูลค่ายุติธรรมคือประมาณการราคาสำหรับรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติในการขายสินทรัพย์หรือการโอนหนี้สินที่จะเกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่ายุติธรรมภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด ในการวัดมูลค่ายุติธรรมกิจการต้องกำหนดสิ่งต่อไปนี้

- ข2.1 สินทรัพย์หรือหนี้สินรายการที่ต้องการวัดมูลค่ายุติธรรม (เป็นเช่นเดียวกับหน่วยวัดทางบัญชี)
- ข2.2 สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน ข้อสมมติในการประเมินมูลค่าที่เหมาะสม (ตามเกณฑ์การใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด)
- ข2.3 ตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น
- ข2.4 เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสม พิจารณาความมีอยู่จริงของข้อมูลเพื่อใช้พัฒนาข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะใช้ในการกำหนดราคาสินทรัพย์หรือหนี้สินและประเภทของข้อมูลถูกจัดอยู่ในลำดับชั้นใดของมูลค่ายุติธรรม

ข้อสมมติในการประเมินมูลค่าสำหรับสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงิน (ย่อหน้าที่ 31 ถึง 33)

ข3 เมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินที่ใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่นเป็นกลุ่ม (เช่น ติดตั้งหรือการเตรียมพร้อมสำหรับการใช้งาน) หรือใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น (เช่น ธุรกิจ) ผลกระทบที่มีต่อข้อสมมติในการประเมินมูลค่าขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น

- ข3.1 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์อาจจะเหมือนกันไม่ว่าสินทรัพย์จะมีการใช้แบบแยกต่างหาก (Stand-alone basis) หรือการใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่น หรือการใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น ทั้งนี้อาจจะเป็นกรณีซึ่งสินทรัพย์เป็นธุรกิจซึ่งผู้ร่วมตลาดยังคงใช้ดำเนินงานอยู่ ในกรณีนั้นจะเกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่าธุรกิจโดยรวมการใช้สินทรัพย์แบบเป็นกลุ่มสำหรับธุรกิจที่ยังคงดำเนินงานต่อเนื่องจะทำให้เกิดการผนึกรวมกัน (Synergy) ซึ่งผู้ร่วมตลาดสามารถเข้าถึงได้ (เช่น การผนึกรวมกันจากการใช้

สินทรัพย์แบบกลุ่มของผู้ร่วมตลาดนั้นจะส่งผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ไม่ว่าสินทรัพย์จะมีการใช้แบบแยกต่างหาก หรือการใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่น หรือการใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น)

- ข3.2 การใช้สินทรัพย์ร่วมกับสินทรัพย์อื่นหรือใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่นอาจนำมา รวมอยู่ในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยผ่านการปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์ที่นำมาใช้แบบ แยกต่างหาก อาจจะเป็นกรณีสินทรัพย์ที่เป็นเครื่องจักรและการวัดมูลค่ายุติธรรม กำหนดโดยใช้ราคาที่สูงที่สุดของเครื่องจักรที่คล้ายคลึงกัน (ยังไม่ได้ถูกติดตั้งหรือยัง มิได้มีการเตรียมพร้อมสำหรับการใช้งาน) ปรับปรุงด้วยต้นทุนการขนส่งและติดตั้ง เพื่อสะท้อนถึงสภาพปัจจุบันและสถานที่ตั้งของเครื่องจักร (ถูกติดตั้งหรือมิ การเตรียมพร้อมสำหรับการใช้งานแล้ว)
- ข3.3 การใช้สินทรัพย์ร่วมกับสินทรัพย์อื่นหรือใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่นอาจนำมา รวมอยู่ในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะนำมาใช้ในการวัด มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ถ้าสินทรัพย์เป็นสินค้าระหว่างทำที่มี ลักษณะเฉพาะและผู้ร่วมตลาดจะนำไปแปลงเป็นสินค้าสำเร็จรูป มูลค่ายุติธรรมของ สินค้าคงเหลือจะถือว่าผู้ร่วมตลาด จะมีเครื่องจักรหรือจะได้มาซึ่งเครื่องจักรที่มี ลักษณะเฉพาะที่จำเป็นเพื่อแปลงสภาพสินค้าดังกล่าวให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป
- ข3.4 การใช้สินทรัพย์ร่วมกับสินทรัพย์อื่นหรือใช้ร่วมกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น อาจนำมา รวมอยู่ในเทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ทั้งนี้ อาจจะเป็นกรณีการใช้วิธี Multi-period excess earnings เพื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เนื่องจากเทคนิคการประเมินมูลค่านั้นได้เจาะจงนับรวมถึงสิ่งที่จะ ได้รับความการใช้สินทรัพย์ที่เป็นส่วนประกอบ และหนี้สินที่เกี่ยวข้องในกลุ่มซึ่งจะมี การนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวมาใช้
- ข3.5 ในสถานการณ์ที่จำกัดมากขึ้น เมื่อกิจการใช้สินทรัพย์หนึ่งภายในกลุ่มของสินทรัพย์ กิจการอาจวัดมูลค่าสินทรัพย์ด้วยมูลค่าที่ใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมโดยการปันส่วน มูลค่ายุติธรรมของกลุ่มของสินทรัพย์ไปยังสินทรัพย์แต่ละสินทรัพย์ในกลุ่ม ซึ่งอาจจะ เป็นกรณีที่การประเมินมูลค่าเกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์และมูลค่ายุติธรรมของ อสังหาริมทรัพย์ที่ปรับปรุงแล้ว (คือ กลุ่มสินทรัพย์) ที่ได้รับการปันส่วนไปยัง ส่วนประกอบของสินทรัพย์ (เช่น ที่ดินและส่วนปรับปรุง)

การรับรู้มูลค่ายุติธรรมเมื่อเริ่มแรก (ย่อหน้าที่ 57 ถึง 60)

- ข4 เมื่อมีการพิจารณาว่าการรับรู้มูลค่ายุติธรรมเมื่อเริ่มแรกเท่ากับราคาที่ทำให้เกิดรายการ (The transaction price) หรือไม่ กิจการต้องพิจารณาปัจจัยเฉพาะของรายการและปัจจัยเฉพาะของ สินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น ตัวอย่างเช่น ราคาที่ทำให้เกิดรายการอาจไม่สะท้อนมูลค่ายุติธรรม ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ การรับรู้เริ่มแรก หากเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

- ข4.1 เป็นรายการระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ถึงแม้ว่าราคานั้นอาจเป็นข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม หากว่ากิจการมีหลักฐานแสดงว่ารายการนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขของตลาด
- ข4.2 รายการที่เกิดขึ้นภายใต้การบังคับหรือผู้ขายถูกบังคับให้ต้องยอมรับราคา ตัวอย่างเช่น กรณีที่ผู้ขายกำลังประสบปัญหาทางการเงิน
- ข4.3 ราคาที่ทำให้เกิดรายการเป็นหน่วยวัดทางบัญชี ซึ่งแตกต่างจากหน่วยวัดทางบัญชีสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม ตัวอย่างเช่น อาจเป็นกรณีที่สินทรัพย์หรือหนี้สินซึ่งมีการวัดมูลค่ายุติธรรมเป็นเพียงส่วนประกอบของรายการ (เช่น ในการรวมธุรกิจ) รายการซึ่งรวมสิทธิและสิทธิพิเศษที่ไม่ได้ระบุซึ่งมีการวัดมูลค่าแยกต่างหากตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินอีกฉบับหนึ่ง หรือราคาที่ทำให้เกิดรายการรวมต้นทุนของรายการเข้าไว้ด้วย
- ข4.4 รายการเกิดขึ้นในตลาดที่แตกต่างจากตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ตัวอย่างเช่น ตลาดเหล่านั้นอาจแตกต่างกันหากกิจการเป็นตัวแทนเข้าทำรายการกับลูกค้าในตลาดค้าปลีก แต่ตลาดหลัก (หรือตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด) ของตัวแทนเป็นรายการขายออกกับตัวแทนอื่นในตลาดตัวแทน (dealer market)

เทคนิคการประเมินมูลค่า (ย่อหน้าที่ 61 ถึง 66)

วิธีราคาตลาด

- ข5 วิธีราคาตลาดใช้ราคาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลของตลาดสำหรับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือกลุ่มของสินทรัพย์และหนี้สินอย่างเดียวกันหรือที่เปรียบเทียบได้ (ที่คล้ายคลึงกัน) เช่น ธุรกิจ
- ข6 ตัวอย่างเช่น เทคนิคการประเมินมูลค่าซึ่งสอดคล้องกับวิธีราคาตลาดบ่อยครั้งใช้ตัวคูณร่วมของตลาด (Market multiples) ที่ได้มาจากกลุ่มซึ่งเปรียบเทียบกันได้ ตัวคูณ (Multiples) อาจจะเป็นค่าใดค่าหนึ่งในช่วงโดยมีตัวคูณซึ่งแตกต่างกันสำหรับแต่ละตัวเปรียบเทียบ การเลือกตัวคูณเหมาะสมภายในแต่ละช่วงต้องใช้ดุลยพินิจโดยพิจารณาปัจจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการวัดมูลค่า
- ข7 เทคนิคการประเมินมูลค่า ซึ่งสอดคล้องกับวิธีราคาตลาด รวมถึงวิธีการกำหนดราคาเมทริกซ์ (Matrix pricing) ซึ่งวิธีการกำหนดราคาเมทริกซ์เป็นเทคนิคทางคณิตศาสตร์ที่ส่วนใหญ่นำมาใช้ในการตีราคาเครื่องมือทางการเงินบางชนิด เช่น ตราสารหนี้ โดยไม่ต้องอ้างอิงแต่เพียงราคาเสนอซื้อขายสำหรับหลักทรัพย์เฉพาะเจาะจง แต่ใช้ความสัมพันธ์ของหลักทรัพย์นั้นกับราคาเสนอซื้อขายของหลักทรัพย์อื่นที่ใช้ประเมินเทียบเคียง (Benchmark quoted securities)

วิธีราคาทุน

- ข8 วิธีราคาทุนสะท้อนให้เห็นถึงจำนวนเงินที่ต้องใช้ในปัจจุบันเพื่อนำมาเปลี่ยนแทนกำลังการผลิตของสินทรัพย์ (ปกติ หมายถึง ต้นทุนการเปลี่ยนแทนปัจจุบัน)
- ข9 จากมุมมองของผู้ขายที่มีส่วนร่วมในตลาด ราคาที่จะได้รับสำหรับสินทรัพย์ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของต้นทุนของผู้ซื้อที่มีส่วนร่วมในตลาดในการได้มาหรือสร้างสินทรัพย์ทดแทนซึ่งมีสรรพประโยชน์ที่เปรียบเทียบได้โดยมีการปรับปรุงสำหรับการเสื่อมสภาพ นั่นคือผู้ซื้อที่มีส่วนร่วมในตลาดจะไม่จ่ายมากกว่าจำนวนที่ต้องใช้ในการเปลี่ยนแทนกำลังการผลิตของสินทรัพย์นั้น การเสื่อมสภาพครอบคลุมทางกายภาพ ความล้าสมัย (เกี่ยวกับเทคโนโลยี) และความเสื่อมสภาพทางเศรษฐกิจ (ภายนอก) และมากกว่าการคิดค่าเสื่อมสำหรับเพื่อวัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงิน (การปันส่วนต้นทุนในอดีต) หรือวัตถุประสงค์ทางภาษี (โดยใช้อายุของการให้บริการที่ระบุ) ในหลายกรณีวิธีราคาทุนการเปลี่ยนแทนปัจจุบันนำมาใช้เพื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีตัวตนที่เข้าร่วมกับสินทรัพย์อื่นหรือสินทรัพย์และหนี้สินอื่น

วิธีรายได้

- ข10 วิธีรายได้คือการแปลงมูลค่าในอนาคต (เช่น กระแสเงินสด หรือรายได้และค่าใช้จ่าย) มาเป็นมูลค่าปัจจุบัน (คือ การคิดลด) เมื่อใช้วิธีรายได้ การวัดมูลค่ายุติธรรมสะท้อนให้เห็นถึงความคาดหวังของตลาดในปัจจุบันเกี่ยวกับจำนวนเงินในอนาคตเหล่านั้น
- ข11 เทคนิคการประเมินมูลค่าเหล่านั้นรวมถึงตัวอย่างต่อไปนี้
- ข11.1 เทคนิคมูลค่าปัจจุบัน (ดูย่อหน้าที่ ข12 ถึง ข30)
- ข11.2 แบบจำลองการกำหนดราคาสิทธิเลือก (Option pricing models) เช่น สูตรการคำนวณ Black-Scholes-Merton หรือแบบจำลองทวินาม (Binomial model เช่น แบบจำลองแลตทิซ (แบบจำลองตาข่าย: Lattice model)) ที่รวมอยู่ในเทคนิคมูลค่าปัจจุบัน และสะท้อนให้เห็นถึงทั้งมูลค่าตามเวลาและมูลค่าที่แท้จริงของสิทธิเลือก และ
- ข11.3 วิธี Multi-period excess earnings ที่ใช้เพื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบางประเภท

เทคนิคมูลค่าปัจจุบัน

- ข12 ย่อหน้าที่ ข13 ถึง ข30 อธิบายถึงการใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรม ย่อหน้าเหล่านี้จะเน้นที่เทคนิคการปรับอัตราคิดลดและเทคนิคกระแสเงินสดที่คาดหวัง (มูลค่าปัจจุบันที่คาดหวัง) ย่อหน้าเหล่านี้ไม่ได้กำหนดให้ใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันแบบเดียวและไม่ได้จำกัดการใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรมตามที่อธิบายเท่านั้น เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมจะขึ้นอยู่กับปัจจัยและสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงของสินทรัพย์หรือหนี้สิน

ที่ถูกต้อง (เช่น ราคาที่สังเกตได้ในตลาดสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เปรียบเทียบกันได้) และการมีอยู่ของข้อมูลที่เพียงพอ

องค์ประกอบของการวัดมูลค่าปัจจุบัน

- ข13 มูลค่าปัจจุบัน (จากการนำวิธีรายได้มาใช้) เป็นเครื่องมือเพื่อเชื่อมโยงจำนวนในอนาคต (เช่น กระแสเงินสดหรือมูลค่า) กับมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลด การวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินโดยใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันรวมองค์ประกอบทั้งหมดดังต่อไปนี้จากมุมมองของผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า
- ข13.1 ค่าประมาณกระแสเงินสดในอนาคตสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีการวัดมูลค่า
  - ข13.2 ความคาดหวังเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนที่เป็นไปได้ในจำนวนเงินและจังหวะเวลาของกระแสเงินสด ซึ่งแสดงถึงความไม่แน่นอนซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสด
  - ข13.3 ค่าของเงินตามเวลาโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ปลอดภัยของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีวันครบกำหนดหรือระยะเวลาที่ตรงกับระยะเวลาที่ครอบคลุมโดยกระแสเงินสดและปราศจากความไม่แน่นอนในจังหวะเวลา หรือความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระให้แก่ผู้ถือ (ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยที่ปลอดภัย)
  - ข13.4 ราคาสำหรับการยอมรับความไม่แน่นอนซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสด (ผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยง)
  - ข13.5 ปัจจัยอื่นๆ ที่ผู้ร่วมตลาดจะพิจารณาในสถานการณ์นั้น
  - ข13.6 สำหรับหนี้สิน ความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินนั้น รวมถึงความเสี่ยงด้านเครดิตของกิจการเอง (ในฐานะผู้มีภาระผูกพัน)

หลักการทั่วไป

- ข14 เทคนิคมูลค่าปัจจุบันแตกต่างกันในวิธีที่นำเอาองค์ประกอบในย่อหน้าที่ ข13 มาใช้ อย่างไรก็ตาม เทคนิคมูลค่าปัจจุบันในทุกแบบที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมอยู่ภายใต้หลักการ ดังต่อไปนี้
- ข14.1 กระแสเงินสดและอัตราคิดลดต้องสะท้อนข้อสมมติที่ผู้ร่วมตลาดจะนำมาใช้ในการกำหนดราคาสินทรัพย์หรือหนี้สิน
  - ข14.2 กระแสเงินสดและอัตราคิดลดต้องพิจารณาเพียงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่า
  - ข14.3 เพื่อหลีกเลี่ยงการนับซ้ำหรือการละเลยผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง อัตราคิดลดต้องสะท้อนข้อสมมติที่สอดคล้องกับความเสี่ยงซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น อัตราคิดลดที่สะท้อนความไม่แน่นอนในความคาดหวังการผิดนัดชำระหนี้ในอนาคต จะเหมาะสม หากใช้กระแสเงินสดตามสัญญาเงินกู้ (คือ เทคนิคการปรับอัตราคิดลด) ทั้งนี้ไม่ควรนำอัตราคิดลดแบบนี้มาใช้หากใช้วิธีกระแสเงินสด (คือ ถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็น) ที่คาดหวัง (คือ เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวัง (expected present

value)) เนื่องจากกระแสเงินสดที่คาดหวังสะท้อนถึงข้อสมมติเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการผิตินัดชำระหนี้ในอนาคตไว้แล้วดังนั้นควรใช้อัตราคิดลดที่สัมพันธ์กับความเสี่ยงซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดที่คาดหวังดังกล่าว

- ข14.4 ข้อสมมติเกี่ยวกับกระแสเงินสดและอัตราคิดลดควรสอดคล้องกัน ตัวอย่างเช่น กระแสเงินสดตามมูลค่าจำนวนเงิน (Nominal cash flow) ซึ่งรวมผลกระทบของเงินเพื่อควรนำมาคิดลดด้วยอัตราที่รวมผลกระทบของเงินเพื่อด้วยเช่นกัน อัตราดอกเบี้ยที่ปลอดภัยได้รวมผลกระทบของเงินเพื่อไว้ด้วย กระแสเงินสดแท้จริง (Real cash flow) ที่ไม่รวมผลกระทบจากเงินเพื่อควรนำมาคิดลดด้วยอัตราที่ไม่รวมผลกระทบจากเงินเพื่อ เช่นเดียวกันกระแสเงินสดหลังหักภาษีควรคิดลดด้วยอัตราคิดลดหลังหักภาษี กระแสเงินสดก่อนภาษีควรคิดลดในอัตราที่สอดคล้องกับกระแสเงินสดเหล่านั้น
- ข14.5 อัตราคิดลดควรสอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสกุลเงินที่อยู่ในกระแสเงินสด

ความเสี่ยงและความไม่แน่นอน

- ข15 การวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบัน จัดทำขึ้นภายใต้เงื่อนไขของความไม่แน่นอนเนื่องจากกระแสเงินสดที่ใช้เป็นค่าประมาณมากกว่าที่จะเป็นจำนวนเงินที่ทราบแน่นอนในหลายๆ กรณี ทั้งจำนวนเงินและจังหวะเวลาของกระแสเงินสดไม่แน่นอน หากมีความเสี่ยงจากการผิตินัดชำระ จำนวนเงินคงที่ตามสัญญา เช่น การจ่ายชำระเงินกู้ จะมีความไม่แน่นอน
- ข16 ผู้ร่วมตลาดโดยทั่วไปมักต้องการผลตอบแทน (ผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยง (risk premium)) ในการยอมรับความไม่แน่นอนซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดของสินทรัพย์หรือหนี้สิน การวัดมูลค่ายุติธรรมควรรวมผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงเพื่อสะท้อนจำนวนเงินที่ผู้ร่วมตลาดต้องการเป็นค่าตอบแทนสำหรับความไม่แน่นอนสืบเนื่องซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสด มิฉะนั้น การวัดมูลค่าจะไม่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของมูลค่ายุติธรรม ในบางกรณีการกำหนดผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เหมาะสมอาจทำได้ยาก อย่างไรก็ตามระดับความยากเพียงอย่างเดียวไม่ใช่เหตุผลที่เพียงพอที่จะไม่รวมผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยง
- ข17 เทคนิคมูลค่าปัจจุบันแตกต่างกันไปตามวิธีที่กิจการใช้ปรับสำหรับความเสี่ยงและประเภทของกระแสเงินสดที่กิจการใช้ ตัวอย่างเช่น
- ข17.1 เทคนิคการปรับอัตราคิดลด (ดูย่อหน้าที่ ข18 ถึง ข22) ใช้วิธีปรับค่าความเสี่ยงในอัตราคิดลดและใช้กระแสเงินสดตามสัญญา หรือกระแสเงินสดที่เป็นไปได้มากที่สุด
- ข17.2 วิธีที่ 1 ของเทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวัง (ดูย่อหน้าที่ ข25) ใช้วิธีกระแสเงินสดที่คาดหวังที่มีการปรับค่าความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนที่ปลอดภัย
- ข17.3 วิธีที่ 2 ของเทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวัง (ดูย่อหน้าที่ ข26) ใช้วิธีกระแสเงินสดที่คาดหวังโดยไม่ปรับค่าความเสี่ยงและอัตราคิดลดมีการปรับเพื่อรวมผลตอบแทน

เพื่อชดเชยความเสี่ยงที่ผู้ร่วมตลาดต้องการ อัตรานั้นแตกต่างจากอัตราที่ใช้ในเทคนิคการปรับอัตราคิดลด

เทคนิคการปรับอัตราคิดลด (Discount rate adjustment technique)

- ข18 เทคนิคการปรับอัตราคิดลดจะใช้ชุดข้อมูลกระแสเงินสดที่เลือกมาจากช่วงของจำนวนเงินที่ประมาณการที่เป็นไปได้ โดยเป็นจำนวนเงินตามสัญญาหรือที่สัญญาไว้ (เสมือนในกรณีของหุ้นกู้) หรือกระแสเงินสดที่น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด ในทุกกรณีกระแสเงินสดเหล่านั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการเกิดเหตุการณ์ตามที่จะระบุไว้ (เช่น กระแสเงินสดตามสัญญา หรือที่สัญญาไว้ของหุ้นกู้จะเป็นไปตามสัญญาโดยแฝงเงื่อนไขการไม่ผิดนัดการชำระหนี้) เทคนิคการปรับอัตราคิดลดใช้อัตราคิดลดที่ได้มาจากอัตราผลตอบแทนที่สังเกตได้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เปรียบเทียบกันได้ที่มีการซื้อขายในตลาด ดังนั้นกระแสเงินสดตามสัญญา ที่สัญญาไว้หรือที่น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด จะมีการคิดลดด้วยอัตราตลาดที่สังเกตได้ หรืออัตราตลาดที่ประมาณการสำหรับกระแสเงินสดตามเงื่อนไขดังกล่าว (คือ อัตราผลตอบแทนตลาด)
- ข19 เทคนิคการปรับอัตราคิดลด ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลตลาดสำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินที่เปรียบเทียบกันได้ การเปรียบเทียบกันได้พิจารณาจากลักษณะของกระแสเงินสด (เช่น กระแสเงินสดตามสัญญา หรือไม่มีสัญญา และมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานะเศรษฐกิจคล้ายคลึงกัน) รวมถึงปัจจัยอื่นๆ (เช่น ระดับความน่าเชื่อถือ หลักประกัน ระยะเวลาพันธะสัญญา และสภาพคล่อง) หรือหากสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เปรียบเทียบกันได้นั้นไม่สะท้อนตามสมควรถึงความเสี่ยงซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีการวัด อาจเป็นไปได้ที่จะหาอัตราคิดลดโดยใช้ข้อมูลจากสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เปรียบเทียบกันได้หลายรายการ ประกอบกับเส้นอัตราผลตอบแทนที่ปลอดภัย (ได้แก่ การใช้วิธี Build-up approach)
- ข20 เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิธี Build-up approach สมมติว่าสินทรัพย์ ก มีสัญญาที่จะได้รับเงิน 800 บาทใน 1 ปี (ไม่มีความไม่แน่นอนในจังหวะเวลา) โดยมีตลาดสำหรับสินทรัพย์ที่เปรียบเทียบกันได้และข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์เหล่านั้น รวมถึงมีข้อมูลราคาสำหรับสินทรัพย์ที่เปรียบเทียบได้เหล่านั้นดังนี้
- ข20.1 สินทรัพย์ ข มีสัญญาที่จะได้รับเงิน 1,200 บาท ในหนึ่งปีและมีราคาตลาดเท่ากับ 1,083 บาท ดังนั้นอัตราผลตอบแทนต่อปี (คืออัตราผลตอบแทนในตลาดต่อหนึ่งปี) คือร้อยละ 10.8 $[(1,200/1,083) - 1]$
- ข20.2 สินทรัพย์ ค มีสัญญาที่จะได้รับเงิน 700 บาท ในสองปีและมีราคาตลาดเท่ากับ 566 บาท ดังนั้นอัตราผลตอบแทนต่อปี (คือผลตอบแทนตลาดสองปี) คือร้อยละ 11.2 $[(700/566)^{0.5} - 1]$
- ข20.3 ความเสี่ยงของสินทรัพย์ทั้งสามชนิดนี้สามารถเปรียบเทียบกันได้ (คือการกระจายของผลตอบแทนและด้านเครดิตที่เป็นไปได้)

- ข21 บนเกณฑ์ของจังหวะเวลาของการชำระเงินตามสัญญาสำหรับสินทรัพย์ ก เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวะเวลาสำหรับสินทรัพย์ ข และสินทรัพย์ ค (คือหนึ่งปีสำหรับสินทรัพย์ ข และสองปีสำหรับสินทรัพย์ ค) สินทรัพย์ ข จะสามารถเปรียบเทียบได้กับสินทรัพย์ ก มากกว่า ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ก คือ 722 บาท (800/1.108) โดยให้การชำระเงินตามสัญญาที่จะได้รับสำหรับสินทรัพย์ ก (800 บาท) คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาดหนึ่งปีจากข้อมูลสินทรัพย์ ข (ร้อยละ 10.8) ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลตลาดสำหรับสินทรัพย์ ข อัตราตลาดหนึ่งปีอาจมาจากสินทรัพย์ ค โดยการใช้วิธี build-up approach ถ้าเป็นในกรณีนั้น อัตราดอกเบี้ยในตลาดสองปีที่ระบุโดยสินทรัพย์ ค (ร้อยละ 11.2) จะถูกปรับเป็นอัตราตลาดหนึ่งปีโดยใช้โครงสร้างของเส้นอัตราผลตอบแทนที่ปลอดภัย ข้อมูลเพิ่มเติมและการวิเคราะห์อาจจำเป็นเพื่อกำหนดว่าอัตราผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงสำหรับระยะเวลาหนึ่งปีและสองปีจะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าไม่เหมือนกัน อัตราผลตอบแทนตลาดสองปีจะต้องมีการปรับปรุงสำหรับผลกระทบนั้น
- ข22 เมื่อมีการใช้เทคนิคการปรับอัตราคิดลดสำหรับการรับหรือจ่ายที่เป็นจำนวนคงที่การปรับสำหรับความเสี่ยงซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีการวัดจะรวมอยู่ในอัตราคิดลดในการนำเทคนิคการปรับอัตราคิดลดมาใช้กับกระแสเงินสดที่เป็นการรับหรือจ่ายที่เป็นจำนวนไม่คงที่ อาจมีความจำเป็นในการปรับกระแสเงินสดเพื่อให้เปรียบเทียบกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่สังเกตได้ซึ่งเป็นที่มาของอัตราคิดลด

เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวัง

- ข23 เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวังเริ่มต้นด้วยการใช้กระแสเงินสดชุดหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนของค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็นของกระแสเงินสดในอนาคตที่เป็นไปได้ (คือ กระแสเงินสดที่คาดหวัง) ผลลัพธ์ของค่าประมาณจะเป็นอย่างเดียวกันกับมูลค่าที่คาดหวังซึ่งในแง่สถิติคือค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของมูลค่าที่เป็นไปได้ซึ่งเป็นตัวแปรสุ่มแบบไม่ต่อเนื่องโดยมีความน่าจะเป็นที่เกี่ยวข้องเป็นตัวถ่วงน้ำหนักเนื่องจากว่ากระแสเงินสดที่เป็นไปได้ทั้งหมดนั้นถูกถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็น ผลของกระแสเงินสดที่คาดหวังจะไม่ขึ้นอยู่กับเกิดขึ้นของเหตุการณ์ที่ระบุ (ไม่เหมือนกับกรณีกระแสเงินสดที่ใช้ในเทคนิคการปรับอัตราคิดลด)
- ข24 ในการตัดสินใจลงทุน ผู้ร่วมตลาดที่ไม่ชอบความเสี่ยงจะคำนึงถึงความเสี่ยงของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากกระแสเงินสดที่คาดหวัง ทฤษฎีกลุ่มการลงทุน (portfolio theory) ให้ความแตกต่างระหว่างความเสี่ยงสองประเภทไว้ดังนี้
- ข24.1 ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (ความเสี่ยงที่สามารถลดได้จากการกระจายการลงทุน) ซึ่งเป็นความเสี่ยงเฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง
- ข24.2 ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (ความเสี่ยงที่ไม่สามารถลดได้จากการกระจายการลงทุน) ซึ่งเป็นความเสี่ยงทั่วไปซึ่งร่วมกันกับรายการอื่นๆ ในกลุ่มการลงทุนที่หลากหลาย

- ทฤษฎีกลุ่มการลงทุนถือว่าในภาวะสมดุลของตลาดผู้ร่วมตลาดจะได้รับค่าตอบแทนสำหรับการยอมรับความเสี่ยงที่เป็นระบบซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสด (ในตลาดที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่อยู่ในดุลยภาพ ผลตอบแทนอื่น ๆ หรือค่าตอบแทนอาจจะอยู่ในรูปแบบอื่น)
- ข25 วิธีที่ 1 ของเทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวังมีการปรับกระแสเงินสดที่คาดหวังของสินทรัพย์สำหรับความเสี่ยงที่เป็นระบบ (คือความเสี่ยงด้านตลาด) โดยหักผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงในกระแสเงินสด (เป็นกระแสเงินสดที่คาดหวังซึ่งปรับความเสี่ยงแล้ว) กระแสเงินสดคาดหวังซึ่งปรับความเสี่ยงแล้วเป็นตัวแทนของกระแสเงินสดที่มีค่าเทียบเท่าความแน่นอน ซึ่งจะถูกนำไปคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ปลอดความเสี่ยง กระแสเงินสดที่มีค่าเทียบเท่าความแน่นอนนั้นหมายถึงกระแสเงินสดที่คาดหวัง (ตามความหมายที่ระบุ) ปรับด้วยความเสี่ยงเพื่อผู้ร่วมตลาดเห็นว่าไม่แตกต่างกันในการซื้อขายกระแสเงินสดที่แน่นอนกับกระแสเงินสดที่คาดหวัง ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้ร่วมตลาดต้องการที่จะขายกระแสเงินสดที่คาดหวังในราคา 1,200 บาท เพื่อให้ได้กระแสเงินสดที่แน่นอนจำนวนเงิน 1,000 บาท กระแสเงินสดจำนวนเงิน 1,000 บาทนี้ถือเป็นค่าเทียบเท่าความแน่นอนของจำนวนเงิน 1,200 บาท (คือ จำนวนเงิน 200 บาท แสดงถึงผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงในกระแสเงินสด) ในกรณีนั้นผู้ร่วมตลาดจะรู้สึกแตกต่างในการถือสินทรัพย์
- ข26 ในทางตรงกันข้าม วิธีที่ 2 ของเทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวังมีการปรับความเสี่ยงที่เป็นระบบ (คือความเสี่ยงด้านตลาด) โดยการใช้อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงปรับด้วยผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยง ดังนั้นกระแสเงินสดที่คาดหวังจะคิดลดในอัตราที่สัมพันธ์กับอัตราที่คาดหวังที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็น (เรียกว่า อัตราผลตอบแทนคาดหวัง) แบบจำลองที่ใช้สำหรับการตั้งราคาของสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง เช่น แบบจำลอง Capital asset pricing model (CAPM) สามารถนำมาใช้เพื่อประมาณการอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังเนื่องจากอัตราคิดลดที่ใช้ในเทคนิคการปรับอัตราคิดลดคืออัตราผลตอบแทนที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดแบบมีเงื่อนไข อัตราดังกล่าวมีความเป็นไปได้จะสูงกว่าอัตราคิดลดที่ใช้ในวิธีที่ 2 ของเทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวังซึ่งเป็นอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังที่เกี่ยวข้องกับกระแสเงินสดที่คาดหวังหรือกระแสเงินสดถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็น
- ข27 เพื่อเป็นการสาธิตวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2 สมมติให้สินทรัพย์มีกระแสเงินสดที่คาดหวังจำนวนเงิน 780 บาท ในหนึ่งปี โดยกำหนดบนเกณฑ์ของกระแสเงินสดที่เป็นไปได้และความน่าจะเป็นที่แสดงข้างล่าง อัตราดอกเบี้ยที่ปลอดความเสี่ยงที่สามารถปรับใช้สำหรับกระแสเงินสดภายในหนึ่งปีคือ ร้อยละ 5 และผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เป็นระบบสำหรับสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเดียวกันคือ ร้อยละ 3

กระแสเงินสดที่เป็นไปได้	ความน่าจะเป็น	กระแสเงินสดถ่วงน้ำหนักด้วย ความน่าจะเป็น
500 บาท	ร้อยละ 15	75 บาท
800 บาท	ร้อยละ 60	480 บาท
900 บาท	ร้อยละ 25	225 บาท
กระแสเงินสดที่คาดหวัง		780 บาท

ข28 ในตัวอย่างแบบง่ายที่แสดงข้างต้น กระแสเงินสดที่คาดหวัง (780 บาท) แสดงถึงค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ที่เป็นไปได้สามกรณี ในสถานการณ์ที่เป็นจริงมากกว่านี้ อาจจะมีผลลัพธ์ที่เป็นไปได้อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม การใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวัง กิจการไม่จำเป็นต้องพิจารณาการกระจายตัวของทุกกระแสเงินสดที่เป็นไปได้โดยการประยุกต์ใช้แบบจำลองและเทคนิคที่ยุ่งยากซับซ้อน แต่อาจจะพัฒนากรณีต่างๆ ที่มีความชัดเจนพร้อมทั้งความน่าจะเป็นที่เป็นตัวแทนที่ดีของกระแสเงินสดที่เป็นไปได้ทั้งหมดนั้น ตัวอย่างเช่น กิจการอาจใช้กระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจริงของงวดผ่านมาแล้วและมีความเกี่ยวข้อง ปรับด้วยการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง (เช่น การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันนอก รวมถึงภาวะเศรษฐกิจหรือตลาด แนวโน้มในอุตสาหกรรมและสภาพการแข่งขัน เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อกิจการโดยเฉพาะ) โดยคำนึงถึงข้อสมมติของผู้ร่วมตลาด

ข29 ในทางทฤษฎี มูลค่าปัจจุบัน (มูลค่ายุติธรรม) ของกระแสเงินสดของสินทรัพย์จะเหมือนกันไม่ว่าจะใช้วิธีที่ 1 หรือวิธีที่ 2 ดังต่อไปนี้

ข29.1 วิธีที่ 1 กระแสเงินสดที่คาดหวังจะมีการปรับด้วยความเสี่ยงที่เป็นระบบ (คือความเสี่ยงด้านตลาด) ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลของตลาดโดยตรงที่จะระบุจำนวนเงินที่จะใช้ในส่วนปรับปรุงสำหรับความเสี่ยงของกระแสเงินสด ส่วนปรับปรุงดังกล่าวสามารถใช้แบบจำลองการกำหนดราคาสินทรัพย์ โดยใช้แนวคิดของค่าเทียบเท่าความแน่นอน ตัวอย่างเช่น ส่วนปรับปรุงสำหรับความเสี่ยง (คือ ผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เป็นเงินสดคิดเป็นจำนวนเงิน 22 บาท) สามารถกำหนดได้โดยใช้อัตราผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เป็นระบบร้อยละ 3 ($780 - [780 \times (1.05/1.08)]$) ซึ่งส่งผลในกระแสเงินสดที่คาดหวังหลังปรับความเสี่ยงแล้วเป็น 758 บาท ($780 - 22$) จำนวนเงิน 758 บาท คือค่าเทียบเท่าความแน่นอนจำนวนเงิน 780 บาท และคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยง (ร้อยละ 5) ดังนั้นมูลค่าปัจจุบัน (คือ มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์คือ 722 บาท ($758/1.05$)

ข29.2 วิธีที่ 2 กระแสเงินสดที่คาดหวังจะไม่ถูกปรับสำหรับความเสี่ยงที่เป็นระบบ (คือความเสี่ยงด้านตลาด) แต่การปรับสำหรับความเสี่ยงนั้นได้รวมอยู่ในอัตราคิดลด ดังนั้นกระแสเงินสดที่คาดหวังจะมีการคิดลดที่อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังร้อยละ 8 (อัตรา

ดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงร้อยละ 5 บวกกับอัตราผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เป็นระบบร้อยละ 3) ดังนั้นมูลค่าปัจจุบัน (คือ มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์คือ 722 บาท (780/1.08)

- ข30 เมื่อใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันที่คาดหวังในการวัดมูลค่ายุติธรรม สามารถใช้วิธีที่ 1 หรือวิธีที่ 2 ได้ทั้งสองวิธี การเลือกว่าจะใช้วิธีที่ 1 หรือ วิธีที่ 2 จะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและสถานการณ์เฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีการวัดมูลค่า ระดับที่ความเพียงพอของข้อมูลที่มีอยู่และการใช้ดุลยพินิจ

การใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันกับหนี้สินและตราสารทุนของกิจการที่ไม่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ (ย่อหน้าที่ 40 และ 41)

- ข31 เมื่อใช้เทคนิคมูลค่าปัจจุบันวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่ไม่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์ (เช่น หนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน) กิจการต้องประมาณการกระแสเงินสดจ่ายรวมถึงสิ่งอื่น ๆ ที่ผู้ร่วมตลาดคาดว่าจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติตามภาระผูกพัน กระแสเงินสดจ่ายในอนาคตเหล่านั้นต้องรวมต้นทุนในการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ผู้ร่วมตลาดคาดหวังและค่าตอบแทนที่ผู้ร่วมตลาดต้องการในการเข้ารับภาระผูกพันนั้น ค่าตอบแทนดังกล่าวรวมถึงผลตอบแทนที่ผู้ร่วมตลาดต้องการ ดังต่อไปนี้

ข31.1 การเข้าไปรับดำเนินกิจกรรม (มูลค่าในการปฏิบัติตามภาระผูกพัน เช่น โดยการใช้ทรัพยากรที่สามารถนำไปใช้กับกิจกรรมอื่นได้) และ

ข31.2 ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาระผูกพัน (คือ ผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงที่กระแสเงินสดจ่ายที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากกระแสเงินสดจ่ายที่คาดหวัง (ดูย่อหน้าที่ ข33))

- ข32 ตัวอย่างเช่น หนี้สินที่ไม่ใช่หนี้สินทางการเงินซึ่งไม่มีอัตราผลตอบแทนตามสัญญาและไม่มีอัตราผลตอบแทนตลาดที่สังเกตได้สำหรับหนี้สินนั้น ในบางกรณีองค์ประกอบของผลตอบแทนที่ผู้ร่วมตลาดต้องการจะไม่แตกต่างกัน (เช่น เมื่อใช้ราคาของผู้รับเหมาซึ่งเป็นบุคคลที่สามจะคิดค่าบริการแบบจำนวนคงที่ (Fixed fee basis) ในกรณีอื่นๆ กิจการต้องประมาณการองค์ประกอบเหล่านั้นแยกจากกัน (เช่น เมื่อใช้ราคาผู้รับเหมาซึ่งเป็นบุคคลที่สามซึ่งคิดตามเกณฑ์ต้นทุนบวกส่วนเพิ่ม (Cost-plus basis) เนื่องจากผู้รับเหมาในกรณีนี้จะไม่ยอมรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงต้นทุนในอนาคต)

- ข33 กิจการสามารถรวมผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินหรือตราสารทุนของกิจการที่ไม่มีบุคคลอื่นถือเป็นสินทรัพย์โดยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อไปนี้

ข33.1 โดยการปรับกระแสเงินสด (ได้แก่ การเพิ่มจำนวนกระแสเงินสดจ่าย) หรือ

ข33.2 โดยการปรับอัตราที่ใช้ในการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตมาเป็นมูลค่าปัจจุบัน (ได้แก่ การปรับลดของอัตราคิดลด)

กิจการต้องมั่นใจว่ากิจการไม่ได้นับซ้ำหรือละเว้นการปรับปรุงรายการสำหรับความเสี่ยง ตัวอย่างเช่น ถ้ากระแสเงินสดที่ประมาณการปรับเพิ่มขึ้นในการพิจารณาถึงค่าชดเชยในการเข้ารับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะผูกพัน อัตราคิดลดไม่ควรปรับเพื่อสะท้อนความเสี่ยงนั้น

ข้อมูลที่น่านำมาใช้สำหรับเทคนิคการวัดมูลค่า (ย่อหน้าที่ 67 ถึง 71)

- ข34 ตัวอย่างของตลาดซึ่งสินทรัพย์หรือหนี้สินบางรายการอาจมีข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ (เช่น เครื่องมือทางการเงิน) ได้แก่
- ข34.1 ตลาดแลกเปลี่ยนที่เป็นทางการ (*Exchange markets*) ในตลาดแลกเปลี่ยนที่เป็นทางการ ราคาปิดนั้นมียู่แล้วและโดยทั่วไปถือเป็นตัวแทนของมูลค่ายุติธรรม ตัวอย่างของตลาดนี้คือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ข34.2 ตลาดตัวแทน (*Dealer markets*) ในตลาดตัวแทนนี้ ตัวแทนมีความพร้อมที่จะซื้อขายแลกเปลี่ยน (ซื้อหรือขายเพื่อบัญชีของตน) จึงทำให้เกิดสภาพคล่อง โดยใช้เงินทุนของตนเองในการถือรายการสินค้าซึ่งตนเองเป็นผู้ทำการเสริมสภาพคล่อง โดยปกติราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย (เป็นราคาที่ตัวแทนเต็มใจซื้อและเป็นราคาที่ตัวแทนเต็มใจขาย ตามลำดับ) เป็นราคาที่สามารถเห็นได้มากกว่าราคาปิด ตลาดรองที่ไม่ได้มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ (*Over-the-counter market*) (ซึ่งราคามีการรายงานเป็นข้อมูลสาธารณะ) คือตลาดตัวแทน สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินบางอย่าง รวมไปถึงเครื่องมือทางการเงิน สินค้าโภคภัณฑ์ และสินทรัพย์ทางกายภาพ (เช่น อุปกรณ์ใช้แล้ว) ใช้ตลาดตัวแทนเพื่อกลไกการซื้อขาย
- ข34.3 ตลาดนายหน้า (*Brokered markets*) ในตลาดนายหน้านี้ นายหน้ามีความพยายามที่จะจับคู่ผู้ซื้อและผู้ขายแต่ไม่ได้มีความตั้งใจในการซื้อขายเพื่อบัญชีตนเอง นั่นคือ นายหน้าไม่ได้ใช้เงินทุนของตนเองในการถือรายการสินค้าในตลาดเพื่อทำให้เกิดสภาพคล่อง นายหน้าจะทราบถึงราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขายจากผู้ต้องการซื้อและผู้ต้องการขาย แต่ผู้เกี่ยวข้องแต่ละรายจะไม่ทราบถึงราคาที่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการ ราคาสำหรับรายการที่มีการซื้อขายเสร็จสมบูรณ์มีอยู่เป็นครั้งคราว ตลาดนายหน้านี้ให้รวมถึง เครือข่ายสื่อสารโทรคมนาคมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการจับคู่คำสั่งในการซื้อและขาย และตลาดอสังหาริมทรัพย์เพื่อการค้าและการอยู่อาศัย
- ข34.4 ตลาดซื้อขายที่ไม่มีตัวกลาง (*Principal to principal markets*) ในตลาดนี้ รายการทั้งการขายเริ่มแรกและการขายต่อ จะมีการต่อรองกันอย่างอิสระโดยไม่มีตัวกลาง อาจจะมีการเปิดเผยต่อสาธารณะในข้อมูลเกี่ยวกับรายการเหล่านั้นเพียงเล็กน้อย

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม (ย่อหน้าที่ 72 ถึง 90)

ข้อมูลระดับ 2 (ย่อหน้าที่ 81 ถึง 85)

- ข35 ตัวอย่างของข้อมูลระดับ 2 สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินรายการใดรายการหนึ่งรวมถึง
- ข35.1 สัญญาแลกเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยซึ่งรับในอัตราคงที่และจ่ายในอัตราดอกเบี้ยผันแปร ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของอัตราดอกเบี้ยแลกเปลี่ยนระหว่างธนาคารในตลาดลอนดอน (LIBOR) ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นอัตราแลกเปลี่ยนของอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารในตลาดลอนดอน (LIBOR swap rate) ถ้าอัตรานั้นสามารถสังเกตได้ตามที่มีการเสนออัตราเป็นช่วงเป็นปกติสำหรับระยะเวลาส่วนใหญ่ของสัญญาแลกเปลี่ยนดังกล่าว
- ข35.2 สัญญาแลกเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยซึ่งรับในอัตราคงที่และจ่ายในอัตราดอกเบี้ยผันแปร ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของเส้นอัตราผลตอบแทนซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศ ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของเส้นอัตราผลตอบแทนซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศ ถ้าอัตรานั้นสามารถสังเกตได้ตามที่มีการเสนออัตราเป็นช่วงสำหรับระยะเวลาส่วนใหญ่ของสัญญาแลกเปลี่ยน ซึ่งจะเป็นเช่นกรณีระยะเวลาของสัญญาแลกเปลี่ยนเป็น 10 ปีและอัตราที่สังเกตได้ตามที่มีการเสนออัตราเป็นช่วงเป็นปกติคือระยะเวลา 9 ปี โดยเมื่อนำไปประมาณค่าออกช่วง (Extrapolate) อย่างสมเหตุสมผลบนเส้นผลตอบแทนสำหรับระยะเวลา 10 ปีจะไม่นัยสำคัญในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยรวมของสัญญาแลกเปลี่ยน
- ข35.3 สัญญาแลกเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยซึ่งรับในอัตราคงที่และจ่ายในอัตราดอกเบี้ยผันแปร ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ชั้นดี (Prime rate) ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ชั้นดี (Prime rate) ซึ่งได้มาด้วยวิธีการประมาณค่าออกช่วง (Extrapolate) หากมูลค่าซึ่งได้มาจากการประมาณค่าออกช่วง (Extrapolate) นั้นได้รับการยืนยันโดยใช้ข้อมูลตลาดที่สามารถสังเกตได้ ตัวอย่างเช่น อัตราที่มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยซึ่งสามารถสังเกตได้ สำหรับระยะเวลาส่วนใหญ่ของสัญญาแลกเปลี่ยน
- ข35.4 สิทธิอายุ 3 ปีที่จะเลือกซื้อ (ขาย) หุ้นที่มีตลาดรองรับการซื้อขาย ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นความผันผวนโดยนัย (Implied volatility) สำหรับหุ้นซึ่งได้มาจากการประมาณค่าออกช่วง (Extrapolate) ไปยังปีที่ 3 หากเข้าเงื่อนไขทั้งคู่ดังต่อไปนี้
- ข35.4.1 ราคาสำหรับสิทธิเลือกอายุ 1 ปีและ 2 ปี สำหรับหุ้นดังกล่าวสามารถที่จะสังเกตได้ และ
- ข35.4.2 ความผันผวนโดยนัยที่มีการประมาณค่าออกช่วง (Extrapolate) ของสิทธิเลือกอายุ 3 ปีได้รับการยืนยันโดยใช้ข้อมูลตลาดที่สามารถสังเกตได้สำหรับอายุส่วนใหญ่ของสิทธิเลือก

ในกรณีนั้นความผันผวนโดยนัยจะได้มาจากการประมาณค่านอกช่วง (Extrapolate) ของความผันผวนโดยนัยของสิทธิเลือกอายุ 1 ปีและ 2 ปี ของหุ้นดังกล่าวและยืนยัน โดยความผันผวนโดยนัยของสิทธิอายุ 3 ปีที่จะเลือกซื้อ (ขาย) ของหุ้นกิจการที่สามารถเปรียบเทียบได้ โดยมีข้อแม้ว่าต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนโดยนัยของสิทธิเลือกอายุ 1 ปีและ 2 ปี

- ข35.5 **ข้อตกลงในการให้ใบอนุญาต** ข้อตกลงในการให้ใบอนุญาตซึ่งได้มาจากการรวมธุรกิจ และเป็นการเจรจาล่าสุดระหว่างผู้ซื้อต่อกับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน (ซึ่งเป็นผู้สัญญา กับข้อตกลงในการให้ใบอนุญาต) ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นอัตราค่าสิทธิในสัญญากับบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ณ วันเริ่มต้นข้อตกลง
- ข35.6 **สินค้าสำเร็จรูปในร้านค้าปลีก** สำหรับสินค้าสำเร็จรูปที่ได้มาจากการรวมธุรกิจ ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นราคาสำหรับลูกค้าในตลาดค้าปลีก หรือราคาให้ผู้ค้าปลีกในตลาดค้าส่งโดยมีการปรับความแตกต่างระหว่างสภาพและที่ตั้งของสินค้าและสินค้าที่เปรียบเทียบกันได้ (คล้ายคลึงกัน) เพื่อให้การวัดมูลค่ายุติธรรมสะท้อนราคาที่จะได้รับในรายการที่จะขายสินค้าแก่ผู้ค้าปลีกอีกรายซึ่งควรใช้ความพยายามที่จำเป็นในการขาย ตามแนวความคิดการวัดมูลค่ายุติธรรมจะเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นการปรับกับราคาขายปลีก (ลดลง) หรือราคาขายส่ง (เพิ่มขึ้น) โดยทั่วไปราคาที่มีการปรับโดยใช้ดุลยพินิจที่น้อยที่สุดควรนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม
- ข35.7 **อาคารที่ถือครองและมีการใช้งาน** ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นราคาต่อตารางเมตร (ตัวคูณในการวัดมูลค่า) ซึ่งมาจากข้อมูลตลาดที่สามารถสังเกตได้ เช่น ตัวคูณได้มาจากราคาที่ทำให้เกิดรายการที่สังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับอาคารที่เปรียบเทียบกันได้ (คล้ายคลึงกัน) ในสถานที่คล้ายคลึงกัน
- ข35.8 **หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด** ข้อมูลระดับ 2 จะเป็นค่าตัวคูณในการวัดมูลค่า (เช่น ตัวคูณของกำไรหรือรายได้หรือตัววัดผลการดำเนินงานที่คล้ายกัน) ซึ่งได้มาจากข้อมูลตลาดที่สามารถสังเกตได้ เช่น ตัวคูณมาจากราคาในรายการที่สามารถสังเกตได้สำหรับธุรกิจที่เปรียบเทียบกันได้ (คล้ายคลึงกัน) โดยพิจารณาจากการดำเนินงานตลาด และทั้งปัจจัยทางการเงินและไม่ใช้ปัจจัยทางการเงิน

ข้อมูลระดับ 3 (ย่อหน้าที่ 86 ถึง 90)

- ข36 ตัวอย่างของข้อมูลระดับ 3 สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง รวมถึงรายการดังต่อไปนี้
- ข36.1 **สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินที่มีระยะยาว (Long-dated currency swap)** ข้อมูลระดับ 3 จะเป็นอัตราดอกเบี้ยในสกุลเงินตามที่ระบุซึ่งไม่สามารถสังเกตได้และไม่สามารถรวบรวมได้จากข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาด ณ ช่วงปกติที่มีการเสนอหรือมิฉะนั้นสำหรับระยะเวลาส่วนใหญ่ของการแลกเปลี่ยนสกุลเงิน อัตราดอกเบี้ยใน

การแลกเปลี่ยนสกุลเงินคืออัตราที่คำนวณมาจากเส้นอัตราผลตอบแทนของประเทศนั้น ๆ (Respective countries' yield curves)

- ข36.2 สิทธิเลือกอายุ 3 ปีสำหรับหุ้นที่มีการแลกเปลี่ยนซื้อขาย (Three-year option on exchange-traded shares) ข้อมูลระดับ 3 จะมีความผันผวนในอดีต นั่นก็คือความผันผวนที่ได้มาจากราคาหุ้นในอดีต ความผันผวนในอดีตมักจะไม่แสดงถึงความคาดหวังของผู้ร่วมตลาดในปัจจุบันต่อความผันผวนในอนาคต แม้ว่าจะเป็นข้อมูลเพียงอย่างเดียวที่มีอยู่ในการกำหนดราคาสิทธิเลือก
- ข36.3 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest rate swap) ข้อมูลระดับ 3 จะเป็นการปรับปรุงราคาตลาดเฉลี่ย (ที่ไม่ผูกพัน) สำหรับสัญญาแลกเปลี่ยนซึ่งถูกพัฒนาขึ้นโดยใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงและไม่ได้รวบรวมจากข้อมูลตลาดที่สังเกตได้
- ข36.4 หนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจ ข้อมูลระดับ 3 จะเป็นค่าประมาณปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลของกิจการเกี่ยวกับกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตเพื่อปฏิบัติตามภาระผูกพัน (รวมถึงความคาดหวังของผู้ร่วมตลาดเกี่ยวกับต้นทุนการชำระภาระผูกพันและค่าตอบแทนที่ผู้ร่วมตลาดต้องการในการเข้ารับภาระผูกพันจากการรื้อถอนสินทรัพย์) หากไม่มีข้อมูลที่สมเหตุสมผลที่ระบุได้ว่าผู้ร่วมตลาดจะใช้ข้อสมมติที่ต่างออกไป ข้อมูลระดับ 3 นั้นจะนำมาใช้ในเทคนิคมูลค่าปัจจุบันร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยปลอดความเสี่ยงในปัจจุบันหรืออัตราปลอดความเสี่ยงปรับด้วยความเสี่ยงด้านเครดิต หากผลกระทบของระดับความน่าเชื่อถือของกิจการต่อมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินถูกสะท้อนในอัตราคิดลดมากกว่าประมาณการกระแสเงินสดจ่ายในอนาคต
- ข36.5 หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด ข้อมูลระดับ 3 จะเป็นการพยากรณ์ทางการเงิน (เช่น กระแสเงินสด หรือ กำไรหรือขาดทุน) โดยใช้ข้อมูลของกิจการ หากไม่มีข้อมูลที่สมเหตุสมผลที่ระบุได้ว่าผู้ร่วมตลาดจะใช้ข้อสมมติที่ต่างออกไป

การวัดมูลค่ายุติธรรมเมื่อปริมาณหรือระดับของกิจกรรมสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

- ข37 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินอาจจะได้รับผลกระทบเมื่อมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมปกติในตลาดของสินทรัพย์หรือหนี้สิน (หรือสินทรัพย์หรือหนี้สินที่คล้ายกัน) ในการกำหนดเกณฑ์ของหลักฐานที่มีอยู่ว่ามีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินหรือไม่นั้น กิจการต้องประเมินความมีนัยสำคัญและความเกี่ยวข้องของปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
- ข37.1 มีรายการที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ในจำนวนน้อย
- ข37.2 การเสนอราคาไม่ได้พัฒนาจากการใช้ข้อมูล ณ ปัจจุบัน

- ข37.3 การเสนอราคามีความแตกต่างกันอย่างมากเนื่องมาจากเวลาหรือระหว่างผู้ค้า (เช่น ตลาดนายหน้าบางแห่ง)
- ข37.4 ดัชนีที่เคยมีความสัมพันธ์อย่างมากกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นแสดงถึงความไม่สัมพันธ์กับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นจากข้อมูลบ่งชี้เมื่อไม่นานนี้
- ข37.5 มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของอัตราผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงสภาพคล่อง อัตราผลตอบแทน หรือข้อบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (เช่น อัตราการผิตนัดชำระหนี้ หรือความรุนแรงของผลขาดทุน) สำหรับรายการที่สังเกตได้หรือราคาเสนอซื้อขาย เมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการของกระแสเงินสดที่คาดหวังของกิจการโดยคำนึงถึงข้อมูลในตลาดทั้งหมดที่มีอยู่สำหรับด้านเครดิตและความเสี่ยงที่จะไม่สามารถปฏิบัติ ตามข้อกำหนดของภาระผูกพันอื่นของสินทรัพย์หรือหนี้สิน
- ข37.6 ส่วนต่างระหว่างราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย (bid-ask spread) ที่กว้างขึ้นหรือ การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- ข37.7 มีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในระดับกิจกรรมหรือการไม่มีตลาดสำหรับรายการใหม่ ๆ (คือ ตลาดแรก) สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน หรือสินทรัพย์หรือหนี้สินที่คล้ายคลึงกัน
- ข37.8 มีข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะเพียงเล็กน้อย (เช่น รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างผู้ซื้อขาย หลัก (Principal-to-Principal market))
- ข38 หากกิจการสรุปว่ามีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมสำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินเมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมปกติในตลาดสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น (หรือสินทรัพย์หรือหนี้สินที่คล้ายคลึงกัน) กิจการมีความจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์รายการหรือ ราคาเสนอซื้อขายเพิ่มเติม การลดลงในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมที่เป็นของกิจการอาจจะ ไม่ได้บ่งชี้ว่าราคาที่ทำให้เกิดรายการหรือราคาเสนอซื้อขายไม่ได้แสดงถึงมูลค่ายุติธรรมหรือ ไม่ได้แสดงว่ารายการในตลาดนั้นไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ อย่างไรก็ตามหากกิจการพิจารณา แล้วว่าราคาที่ทำให้เกิดรายการหรือราคาเสนอซื้อขายไม่ได้แสดงถึงมูลค่ายุติธรรม (เช่น อาจมี บางรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ) การปรับปรุงราคาที่ทำให้เกิดรายการหรือราคา เสนอซื้อขายเป็นสิ่งจำเป็นหากกิจการใช้ราคาเหล่านั้นเป็นเกณฑ์ในการวัดมูลค่ายุติธรรมและ การปรับปรุงนั้นอาจจะมีนัยสำคัญต่อการวัดมูลค่ายุติธรรมทั้งหมด นอกจากนี้การปรับปรุง อาจจะเป็นในสถานการณ์อื่นด้วยเช่นกัน (เช่น เมื่อราคาสำหรับสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกันต้องม ีการปรับปรุงที่มีนัยสำคัญเพื่อที่จะทำให้สามารถเปรียบเทียบได้กับสินทรัพย์ที่มีการวัดหรือ เมื่อราคาล้ำสมัย)
- ข39 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ได้อธิบายวิธีในการปรับปรุงที่มีนัยสำคัญต่อรายการ หรือราคาเสนอซื้อขายให้ดูย่อหน้าที่ 61 ถึง 66 และ ข5 ถึง ข11 เมื่อมีการใช้เทคนิค การประเมินมูลค่าในการวัดมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องมีการปรับปรุงความเสี่ยงที่เหมาะสมไม่ว่า จะใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าวิธีใด รวมถึงผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่สะท้อนถึง มูลค่าที่ผู้ร่วมตลาดต้องการเพื่อชดเชยกับความไม่แน่นอนซึ่งมีอยู่ในกระแสเงินสดของสินทรัพย์ หรือหนี้สิน (ดูย่อหน้าที่ 17) มิฉะนั้นการวัดมูลค่าจะไม่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของมูลค่า

ยุติธรรม ในบางกรณี การกำหนดการปรับปรุงความเสี่ยงที่เหมาะสมอาจทำได้ยาก อย่างไรก็ตาม ระดับของความยากเพียงอย่างเดียวไม่ใช่เกณฑ์ที่เหมาะสมที่จะไม่ทำการปรับปรุงความเสี่ยง การปรับปรุงความเสี่ยงต้องสะท้อนถึงรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด

- ข40 หากมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน การเปลี่ยนแปลงในเทคนิคการประเมินมูลค่าหรือการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าหลายวิธีอาจจะเป็นการเหมาะสม (เช่น การใช้วิธีราคาตลาดและเทคนิคมูลค่าปัจจุบัน) เมื่อซึ่งนำนักข้อบ่งชี้ของมูลค่ายุติธรรมซึ่งได้มาจากเทคนิคการประเมินมูลค่าหลายวิธีดังกล่าว กิจกรรมต้องพิจารณาความสมเหตุสมผลของช่วงห่างของราคาที่ได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพิจารณามูลค่ายุติธรรมที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุดภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด การวัดมูลค่ายุติธรรมที่มีช่วงห่างของราคาที่ยาวอาจจะบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพิ่มเติม
- ข41 แม้ว่าจะมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในจำนวนหรือระดับของกิจกรรมสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน วัตถุประสงค์ของการวัดมูลค่ายุติธรรมยังคงเหมือนเดิม มูลค่ายุติธรรมคือราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติ (คือ ไม่ใช่การบังคับขายหรือการขายในภาวะที่กิจการมีปัญหาทางการเงิน) ระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด
- ข42 การประมาณราคาของผู้ร่วมตลาดเต็มใจในการทำรายการ ณ วันที่วัดมูลค่าภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาดหากมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ ณ วันที่วัดมูลค่าและการใช้ดุลยพินิจ ความตั้งใจของกิจการที่จะถือสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินหรือปฏิบัติตามภาระหนี้สินนั้นไม่เกี่ยวข้องเมื่อมีการวัดมูลค่ายุติธรรมเนื่องจากมูลค่ายุติธรรมเป็นการวัดมูลค่าตามเกณฑ์ของตลาด ไม่ใช่การวัดมูลค่าของกิจการโดยเฉพาะ

การระบุรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ

- ข43 การกำหนดว่ารายการนั้นเกิดขึ้นในสภาพปกติ (หรือไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ) นั้นทำได้ยากยิ่งขึ้นเมื่อมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในปริมาณหรือระดับของกิจกรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สิน เมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมปกติในตลาดสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน (หรือสินทรัพย์หรือหนี้สินที่คล้ายกัน) ในสถานการณ์นั้นเป็นการไม่สมควรที่จะสรุปว่ารายการทั้งหมดในตลาดนั้นไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ (คือ ถูกบังคับขายหรือการขายในภาวะที่กิจการมีปัญหาทางการเงิน) สถานการณ์ที่อาจบ่งชี้ถึงรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ มีดังต่อไปนี้
- ข43.1 มีฐานะเปิดต่อตลาดที่ไม่เพียงพอสำหรับระยะเวลาก่อนวันที่วัดมูลค่าเพื่อที่จะให้มีกิจกรรมการตลาดตามปกติและที่เป็นประเพณีปฏิบัติ (Customary) สำหรับรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินภายใต้สภาพปัจจุบันของตลาด

- ข43.2 มีระยะเวลาที่เป็นปกติและที่เป็นประเพณีปฏิบัติเพียงพอให้เกิดตลาด แต่ผู้ขายขายสินทรัพย์หรือหนี้สินให้กับผู้ร่วมตลาดเพียงรายใดรายหนึ่ง
- ข43.3 ผู้ขายอยู่ในหรือใกล้ภาวะล้มละลายหรือ ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ (เช่น ผู้ขายอยู่ในสถานะที่มีปัญหาทางการเงิน)
- ข43.4 ผู้ขายถูกสั่งให้ขายเพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบหรือข้อกำหนดทางกฎหมาย (นั่นคือผู้ขายถูกบังคับขาย)
- ข43.5 ราคาที่ทำให้เกิดรายการแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบกับรายการอื่นที่เกิดขึ้นไม่นานนี้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

กิจการต้องประเมินสถานการณ์ตามน้ำหนักของหลักฐานที่มีอยู่ เพื่อกำหนดว่ารายการนั้นเกิดขึ้นในสภาพปกติหรือไม่

ข44 กิจการต้องพิจารณารายการดังต่อไปนี้ เมื่อทำการวัดมูลค่ายุติธรรมหรือการประมาณผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงด้านตลาด

ข44.1 หากหลักฐานบ่งชี้ว่ารายการนั้นไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพปกติ กิจการต้องให้น้ำหนักน้อย (เปรียบเทียบกับข้อบ่งชี้มูลค่ายุติธรรมอื่น) กับราคาที่ทำให้เกิดรายการนั้น

ข44.2 หากหลักฐานบ่งชี้ว่ารายการนั้นเกิดขึ้นในสภาพปกติ กิจการต้องนำราคาที่ทำให้เกิดรายการนั้นมาพิจารณา การให้น้ำหนักราคาที่ทำให้เกิดรายการนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับข้อบ่งชี้ของมูลค่ายุติธรรมอื่นจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ดังต่อไปนี้

ข44.2.1 ปริมาณของรายการ

ข44.2.2 การเปรียบเทียบกันได้ของรายการกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีการวัดมูลค่า

ข44.2.3 วันที่ของรายการใกล้เคียงกับวันที่วัดมูลค่า

ข44.3 หากกิจการไม่มีข้อมูลที่เพียงพอที่จะสรุปว่ารายการนั้นเกิดขึ้นในสภาพปกติหรือไม่ กิจการต้องนำราคาที่ทำให้เกิดรายการมาพิจารณา อย่างไรก็ตาม ราคาที่ทำให้เกิดรายการนั้นอาจไม่เป็นตัวแทนมูลค่ายุติธรรม (คือ ราคาที่ทำให้เกิดรายการนั้นไม่จำเป็นเสมอไปที่จะเป็นเกณฑ์เพียงอย่างเดียวหรือเกณฑ์พื้นฐานในการวัดมูลค่ายุติธรรม หรือในการประมาณอัตราผลตอบแทนเพื่อชดเชยความเสี่ยงด้านตลาด) เมื่อกิจการไม่มีข้อมูลที่เพียงพอที่จะสรุปว่ารายการใดรายการหนึ่งเกิดขึ้นในสภาพปกติหรือไม่ กิจการต้องให้น้ำหนักน้อยกับรายการนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับรายการอื่นที่ทราบดีว่าเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติ

กิจการไม่จำเป็นต้องใช้ความพยายามในทุกวิถีทางในการกำหนดว่ารายการเกิดขึ้นในสภาพปกติหรือไม่ แต่ต้องไม่ละเลยข้อมูลที่มีอยู่อย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้หากกิจการเป็นผู้ทำรายการนั้นจะมีข้อสันนิษฐานว่ากิจการมีข้อมูลที่เพียงพอในการสรุปว่ารายการเกิดขึ้นในสภาพปกติหรือไม่

การใช้ราคาเสนอซื้อขายมาจากบุคคลที่สาม

- ข45 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ได้ห้ามการใช้ราคาเสนอซื้อขายจากบุคคลที่สาม เช่น การบริการประเมินราคา หรือ นายหน้า หากกิจการกำหนดแล้วว่าราคาเสนอซื้อขายที่มาจากบุคคลที่สามนั้นมีการกำหนดโดยสอดคล้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้
- ข46 หากมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญของปริมาณหรือระดับของกิจกรรมสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สิน กิจการต้องประเมินว่าราคาเสนอซื้อขายจากบุคคลที่สามนั้นมีการกำหนดโดยใช้ข้อมูลปัจจุบันที่สะท้อนถึงรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติ หรือเทคนิคการประเมินมูลค่าที่สะท้อนถึงข้อสมมติของผู้ร่วมตลาด (รวมถึงข้อสมมติเกี่ยวกับความเสี่ยง) ในการให้นำหน้าราคาเสนอซื้อขายซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการวัดมูลค่ายุติธรรม กิจการให้นำหน้าเล็กน้อยสำหรับราคาเสนอซื้อขายซึ่งไม่สะท้อนถึงผลของรายการนั้น (เมื่อเปรียบเทียบกับข้อบ่งชี้อื่นของมูลค่ายุติธรรมซึ่งสะท้อนถึงผลของรายการนั้น)
- ข47 นอกจากนั้น ลักษณะของราคาเสนอซื้อขาย (เช่น ไม่ว่าราคานั้นจะเป็นเพียงข้อบ่งชี้หรือข้อเสนอที่มีผลผูกพัน) ต้องถูกนำมาพิจารณาเมื่อให้นำหน้ากับหลักฐานที่มีอยู่โดยให้นำหน้าที่มากกว่าสำหรับข้อเสนอที่มีผลผูกพันที่มาจากบุคคลที่สาม

ภาคผนวก ค

วันถือปฏิบัติและการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

ภาคผนวกนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ซึ่งเป็นข้อกำหนดเช่นเดียวกับส่วนอื่นของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

- ค1 กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป ทั้งนี้อนุญาตให้นำไปใช้ก่อนวันถือปฏิบัติ หากกิจการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้สำหรับงวดก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วย
- ค2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ต้องถือปฏิบัติโดยเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป ณ วันเริ่มต้นของรอบระยะเวลาประจำปีซึ่งมีการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติครั้งแรก
- ค3 ข้อกำหนดของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ต้องนำมาใช้ปฏิบัติสำหรับข้อมูลเปรียบเทียบสำหรับรอบระยะเวลาก่อนเริ่มถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้
- ค4 (ย่อหน้านี้ไม่เกี่ยวข้อง)
- ค5 (ย่อหน้านี้ไม่เกี่ยวข้อง)